

הפקולטה למדעי הרוח

על-שם לסטר וסאלי אנטין

<http://www.tau.ac.il/humanities>

לימודי התואר הראשון

חוגי הלימוד לתואר ראשון

- החוג לאנגלית ולימודים אמריקניים¹
- החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום²
- החוג לבלשנות¹
- החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם¹
- לימודי היסטוריה**
- החוג להיסטוריה כללית¹
- החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה²
- לימודי אפריקה בתכנית בין-אוניברסיטאית-חוג 0693-חדש. [לפרטים הקש כאן](#).
- החוג להיסטוריה של עם ישראל¹ (תולדות עם ישראל ותולדות ארץ ישראל)
- החוג להיסטוריה של עם ישראל - מסלול בין תחומי חדש - לימודי ישראל³
- החוג ללימודי הערבית והאסלאם²
- החוג ללימודי התרבות העברית² (, לשון העברית, בלשנות שמית, מקרא, תלמוד וספרות העת העתיקה, קבלה וחסידות, פילוסופיה יהודית, המגמה הבין-תחומית בתרבות עברית ויהודית)
- החוג ללימודי מזרח אסיה¹
- החוג ללימודים קלאסיים² (רומית, יוונית, תרבות קלאסית)
- החוג לספרות² (תורת הספרות, ספרות עברית, ספרות כללית, מקצועות הכתיבה הספרותית)
- החוג לצרפתית¹ (ספרות צרפתית ותרבות צרפת)
- החוג לפילוסופיה¹
- תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים
- תכנית המצטיינים המשולבת במדעי הרוח ובאמנויות – למידע הקש כאן
- תכנית ללימודי נשים ומגדר בסיוע NCJW
- מסלול בין תחומי בחקר התודעה בפילוסופיה ובביולוגיה – למידע הקש כאן

• מבנה הלימודים

א. מסלול דו חוגי

- כדי לקבל תואר במסלול הדו-חוגי, על התלמיד לסיים את לימודיו בשני חוגים כמפורט להלן:
1. לימודים בשני חוגים בפקולטה למדעי הרוח (בחלק מן החוגים אין אפשרות ללמוד בשתי מגמות באותו חוג).

1. בחוג זה יש מסלול חד-חוגי החל משנה ב', לתלמידים מצטיינים.

2. בחוג זה יש מסלול מורחב, המצורף משתי מגמות בחוג בדרך כלל, החל משנה א'

3. על מנת להירשם למסלול זה יש לציין על גבי טופס הרישום את סימול המסלול 180

2. לימודים בחוג אחד בפקולטה למדעי הרוח ובחוג נוסף במסלול דו-חוגי בפקולטה אחרת.
 3. לימודים בחוג אחד במסלול הדו-חוגי, לתלמידים בעלי תואר אקדמי על פי המפורט בפרק "אוכלוסיות מיוחדות", או לימודי חוג נוסף במקביל ללימודי התואר הראשון (ראה בפרק "תהליך הרישום לתואר ראשון" בתחילת החוברת).

ב. מסלול לימודים חד-חוגי ומסלול לימודים מורחב

בחלק מהחוגים אפשר ללמוד **במסלול חד חוגי**, המקביל ללימודים בשני חוגים, החל משנה ב'. מסלול זה מיועד לתלמידים מצטיינים בלבד. למסלול החד-חוגי יתקבלו תלמידים שלמדו בשנה א' בתכנית מלאה בשני חוגים במסלול דו-חוגי.

בחלק מחוגי הפקולטה ניתן ללמוד **במסלול מורחב**, שהוא צירוף של שתי מגמות בחוג, החל משנה א': ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום, היסטוריה של המזרח-התיכון ואפריקה, לימודים קלאסיים, ספרות, החוג ללימודי התרבות העברית, החוג ללימודי הערבית והאסלאם.

תנאי קבלה נוספים ומסגרות לימוד ייחודיות נוספות מפורטים להלן, במסגרת המידע על החוגים.

● **משך הלימודים לתואר הראשון:** תכנית הלימודים מכוונת לכך שהלימודים לתואר ב"א יימשכו **שלוש שנים**.

● **תנאי הרישום:** לפקולטה למדעי הרוח זכאים להירשם מועמדים העומדים בתנאים אלה:

- א. ציון 450 לפחות במבחן הפסיכומטרי (או 500 לפחות בציון התאמה).
- ב. זכאות לתעודת בגרות (על-פי [כללי האוניברסיטה](#)).
- ג. סיווג לרמת "בינוני" לפחות באנגלית.¹
- ד. סטודנטים שהתקבלו במעמד "לא מן המניין" משום שחסרה להם בחינת בגרות, נדרשים לגשת לבחינה במועד החורף הסמוך לראשית שנת לימודיהם הראשונה. תלמיד שידחה בחינתו לקיץ מסתכן בכך שתוצאות הבחינה לא יגיעו במועד ודבר זה יגרום להפסקת לימודיו. מעמד "לא מן המניין" אפשרי אך ורק לשני הסמסטרים הראשונים ללימודים באוניברסיטה. בשום מקרה לא תתאפשר הארכת מעמד זה לסמסטר שלישי!
- ה. מועמדים מגיל 40 ומעלה בעלי תעודת בגרות יוכלו להתקבל ללימודים בחוגי הפקולטה [ללא מבחן פסיכומטרי](#).² מועמדים כנ"ל חייבים להבחן בבחינת המיון באנגלית "אמי"ר" ולהגיע לרמת בינוני לפחות.
- ו. מועמדים בעלי ממוצע בגרות 100 ומעלה יוכלו להתקבל ללימודים בחוגי הפקולטה ללא מבחן פסיכומטרי. מועמדים כנ"ל חייבים להבחן בבחינת המיון באנגלית "אמי"ר" ולהגיע לרמת בינוני לפחות גם [ללא מבחן פסיכומטרי](#).²
- ז. יוכלו להתקבל ללימודים בחוגי הפקולטה מועמדים בעלי ממוצע משוקלל של 85 (ללא בונוסים) במקצועות החובה ההומניים המופיעים בתעודת הבגרות מתוך הרשימה שלהלן: תנ"ך, הבעה עברית (כולל עברית לבעלי תעודת בגרות ערבית, ועברית לאקסטרנים), ידע העם והמדינה/תולדות עם ישראל, היסטוריה, אזרחות, ספרות,

1. על המועמדים להגיע לרמת "בינוני" באנגלית עד תחילת שנת הלימודים הראשונה, ולרמת "פטר" עד תחילת שנת לימודיהם השנייה באוניברסיטה (בתום שני הסמסטרים הראשונים ללימודים). לימודיהם של תלמידים שלא יעמדו בחובה זו יופסקו. הכלל חל גם על תלמידים המחליפים חוג לימוד ועל אלה הלומדים לימודים חלקיים.

2. מועמדים כנ"ל לחוגים אנגלית ולימודי הערבית והאסלאם פטורים מהבחינה הפסיכומטרית אך חייבים לעמוד בהצלחה בבחינת "אמי"ר" באנגלית ובבחינת הכניסה לחוג, כמפורט בהמשך.

ח. מועמדים המבקשים להתקבל דרך אפיק המעבר מהאוניברסיטה הפתוחה, נדרשים ללמוד 6 קורסים בהיקף כולל של 36 נקודות זכות בציון 80 לפחות בכל קורס. ועדת הקבלה של הפקולטה למדעי הרוח תשקול את קבלתם, ואם היא תמליץ – תובא הבקשה לדיון בוועדה האוניברסיטאית לענייני קבלה. המתקבלים באפיק זה נדרשים להגיע לרמת "בינוני" לפחות באנגלית עד תחילת שנת הלימודים הראשונה. יש לפנות למרכז למרשם לקבלת מידע נוסף.

• **תנאי הקבלה:** למרבית החוגים בפקולטה יתקבלו מועמדים העומדים בתנאי הרישום דלעיל. במספר חוגים יתכנו תנאי קבלה גבוהים יותר. בחוגים מסוימים קיימות דרישות קבלה נוספות. אלו מפורטות בפרקים הדנים באותם חוגים.

• **רישום לסמסטר ב':** למרבית החוגים בפקולטה מתקיים רישום לסמסטר ב'. רשימת החוגים הפתוחים לרישום תתפרסם בסמוך למועד הרישום.

תקנון הפקולטה ומידע מפורט על נהליה ראו באתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח www.tau.ac.il/humanities/

החוג לאנגלית ולימודים אמריקניים

0626 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

• **לימודי התואר הראשון:** מטרת הלימודים היא להקנות לתלמיד ידיעה מדעית של פרקים והיבטים מייצגים של התרבות האנגלית והאמריקאית, להכשירו להשתמש שימוש ביקורתי במתודות המדעיות המקובלות בלימודי ספרות; להקנות לו הרגלי למידה עצמאיים של טקסטים ספרותיים; ולפתח אצלו את יכולת השימוש בשפה האנגלית כמכשיר לביטוי (בעל-פה ובכתב) במסגרת לימודיו ומחקריו הספרותיים.

מסלולי הלימודים:

מסלול דו-חוגי: בו לומדים התלמידים בחוג לאנגלית לצד חוג נוסף. מסלול חד-חוגי: בו לומדים התלמידים החל משנה ב' בחוג לאנגלית בלבד. הקבלה למסלול זה היא לתלמידים שהשלימו את לימודי שנה א' בחוג לאנגלית ובחוג נוסף לפי תנאי החוג, כמפורט בידיעון.

מסלול לימודים אמריקניים: מסלול רב-תחומי המתאים לתלמידים המתעניינים באופן מיוחד בתרבות, בספרות ובחברה בצפון אמריקה. במסלול זה לומדים התלמידים קורסים הדנים בתרבות אמריקה בחוג לאנגלית, בשילוב עם קורסים רלוונטיים מהחוגים להיסטוריה, קולנוע וטלוויזיה, אמנות, תקשורת, ועוד. ניתן ללמוד לימודים אמריקניים במסלול דו חוגי בלבד.

בעת הרישום על התלמיד לציין לאיזה מסלול הוא נרשם, מסלול "רגיל" או מסלול לימודים אמריקניים. תלמידים שבחרו במסלול לימודים אמריקניים יציינו בטופס הרישום במקום המיועד לכך "מסלול 666". לא ניתן ללמוד בשני המסלולים.

• **דרישות רישום:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

• **תנאי הקבלה:** יתקבלו לחוג מועמדים העונים על אחת מהדרישות הבאות (בנוסף על דרישות הרישום והקבלה הכלליות):

1. בעלי ציון 85 לפחות בבחינת הבגרות באנגלית בחמש יח"ל לפחות, ששווה לרמת "פטור" באנגלית (בבחינת הכניסה הפסיכומטרית או בסיום קורס של היחידה להוראת שפות).
2. בעלי ציון 90 בבחינת הבגרות באנגלית כשפה זרה ראשונה בתעודת הבגרות במתכונת הישנה, ששווה לרמת "פטור" באנגלית כנ"ל.

3. מועמדים שיעמדו בהצלחה בבחינת הכניסה לחוג. **רשאים לגשת לבחינת הכניסה אך ורק מועמדים, העונים על אחת מהדרישות הבאות:**

- א. שווה לרמת "מתקדמים" לפחות באנגלית (בבחינת הכניסה הפסיכומטרית או בבחינת אמ"ר או בסיום קורס של היחידה להוראת שפות). לתלמידים שהגיעו לרמת "בינוני" באנגלית מומלץ להירשם לקורס המתאים במחזור הראשון ביחידה לשפות. תלמידים המתכננים לגשת לבחינת הכניסה לחוג במועד האחרון, חייבים להגיע לרמת "מתקדמים" לפני תאריך הבחינה.
- ב. בעלי ציון 600 לפחות בבחינת ה-S.A.T. בחלק המילולי.
- ג. בעלי תעודת בגרות מארצות דוברות אנגלית.

מועמדים כנ"ל יקבלו הודעה ממשרד הרישום והקבלה על זכאותם להבחן בבחינת הכניסה. המועמדים יורשו להבחן רק אם יציגו בפני הבוחנים הודעה זו בשעת הבחינה. מועמד שלא יקבל הודעה כנ"ל עד שלושה ימים לפני מועד הבחינה יפנה לבירור למשרד הרישום והקבלה.

מועמד רשאי לגשת לבחינה זו יותר מפעם אחת. ניתן להשתמש במילון אנגלי-אנגלי בזמן הבחינה.

4. מועמדים שעברו את בחינת הכניסה אך רמת האנגלית שלהם לא נמצאה מספקת מבחינת הדרישות האקדמיות של החוג יידרשו ללמוד קורס "חיבור בסיסי" ולעמוד בו בציון 70 לפחות על מנת להמשיך את לימודיהם בחוג. למועמדים אלה מומלץ לקחת את הקורס "חיבור בסיסי" בסמסטר הראשון ללימודים.

מועדי הבחינה:

יום ו' 28.05.2010, שעה: 9.00, בבניין: גילמן

יום ו' 23.07.2010, שעה: 9.00, בבניין: גילמן

יום ו' 03.09.2010, שעה: 9.00, בבניין: גילמן

יש לבדוק את שיבוץ החדרים ביום הבחינה, בלוח הבחינות הסמוך למזכירות התלמידים של הפקולטה (גילמן 150). המועד לבחינת הכניסה למועמדים לסמסטר ב' תשע"א יפורסם במועד מאוחר יותר.

• **אתר האינטרנט של החוג לפרטים נוספים:**
<http://www.tau.ac.il/humanities/english/>

• **לימודי התואר השני במסגרת החוג:** ראו בפרק "[לימודי התואר השני](#)".

החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום

0671 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

● **לימודי התואר הראשון:** החוג עוסק בהוראת הארכיאולוגיה, התרבויות, ההיסטוריה והלשוניות של ארץ-ישראל והמזרח הקדום, למן התקופות הפרהיסטוריות ועד לשלהי התקופות הקלאסיות

● **מגמות הלימודים:** בחוג שתי מגמות לימוד:
א. הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וסביבתה.
ב. תרבויות המזרח הקדום.

לימודי הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וסביבתה מכוונים להקנות לתלמיד ידע בסיסי על הארכיאולוגיה כמדע ועל הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל למן תקופת האבן, דרך תקופת המקרא ועד לתקופות הקלאסיות, ולהכשירו לעבודת שדה ארכיאולוגית. התלמידים משתתפים בחפירה ארכיאולוגית לימודית.

לימודי תרבויות המזרח הקדום מכוונים להקנות לתלמיד ידעה כללית על התרבויות הקדומות של מצרים, מסופוטמיה, אנטוליה, האגן האגאי והעולם היווני-רומי. התלמידים משתתפים בחפירה ארכיאולוגית לימודית.

● מסלולי הלימודים:

1. **מסלול לימודים דו-חוגי:** תלמיד במסלול זה לומד בשנה הראשונה סידרת מבואות ושעורי חובה ובשנה ב' בוחר באחד משתי מגמות הלימוד הנזכרות לעיל – הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וסביבתה או תרבויות המזרח הקדום. התלמיד חייב בחוג לימודים נוסף. החוג מעודד את תלמידיו לבחור בחוג שני שתחום עיסוקו משלים את לימודי הארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום: לימודי התרבות העברית (מגמת מקרא), היסטוריה, גיאוגרפיה, בלשנות שמית, לימודים קלאסיים, תולדות האמנות, מדעי הדתות, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

2. **מסלול לימודים מורחב:** תלמיד במסלול המורחב לומד החל משנה א' בשתי המגמות בהם עוסק החוג – ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וסביבתה ותרבויות המזרח הקדום (כמו בשני חוגים).

● **זרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

● **אתר האינטרנט של החוג לפרטים נוספים:**

<http://www.tau.ac.il/humanities/archaeology>

● **לימודי התואר השני:** ראו בפרק "לימודי התואר השני"

החוג לבלשנות

0627 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

● **לימודי התואר הראשון:** בחוג לבלשנות נדונות תיאוריות המסבירות תופעות לשוניות. ההנחה היא ששפות טבעיות מצייתות לעקרונות אוניברסליים: במבנה המשפט (תחביר), במבנה המילה (מורפולוגיה), במערכת הצלילים הלשוניים (פונולוגיה), במשמעויות של ביטויי השפה (סמנטיקה), בשימוש בהקשר לצורך תקשורת (פרגמטיקה), בשינוי ההיסטורי העובר על שפות (בלשנות היסטורית), בגורמים הפסיכולוגיים/קוגניטיביים המעורבים בייצור ובעיבוד מבעים לשוניים (פסיכולינגוויסטיקה) וברכישת המיומנות הלשונית על ידי ילדים (רכישת שפה). המחקר הבלשני מציע מודלים תיאורטיים של היכולת הלשונית

● **מטרת הלימודים:** החוג לבלשנות מקנה לתלמידיו רקע תיאורטי נרחב וכלים לחשיבה אקדמית ומחקר מדעי. מעבר לכך, החוג מקנה ידע חיוני למתמחים בתחומים העוסקים בשפה: בינה מלאכותית, תקשורת, קלינאות תקשורת, הוראת שפות, ספרות, תרגום וכו'. גם תלמידים הפונים לענפים שבהם השפה היא כלי רטורי בלבד, כמו פרסום ועריכת דין, יכולים ליהנות מההעשרה שמעניק הידע בבלשנות. הספרות המקצועית כתובה באנגלית.

● מסלולי הלימודים:

1. מסלול דו-חוגי: לימודים בחוג לבלשנות ובחוג מקביל נוסף. הקבלה היא בהתאם לדרישות הקבלה של הפקולטה.
2. מסלול חד-חוגי: מיועד לתלמידים מצטיינים, החל מהשנה השנייה ללימודיהם. למסלול החד-חוגי יתקבלו תלמידים, שסיימו את שנת לימודיהם הראשונה בציון משוקלל של 85 לפחות בשלושה מתוך ארבעת הקורסים הבאים: מבוא לבלשנות, מבוא לסמנטיקה, יסודות הבלשנות התיאורטית, פונולוגיה למתחילים, ובחוג השני – ציון משוקלל של 80 לפחות ב- 16-20 ש"ס (תלוי בחוג). המעוניינים לעבור לאופן לימוד זה מתבקשים לפנות בכתב לוועדת ההוראה של החוג.

● **דרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

● **ייעוץ:** מועמדים המעוניינים להיפגש עם יועצת התואר הראשון, פרופ' אותי בת-אל, מתבקשים לפנות למזכירות החוג (טל' 03-6409685) או ישירות ליועצת (obatel@post.tau.ac.il)

● **אתר האינטרנט** של החוג לפרטים נוספים:

http://www.tau.ac.il/humanities/linguistics/about_us.eng.html

● **לימודי התואר השני:** ראו בפרק "לימודי התואר השני"

גיאוגרפיה וסביבת האדם

0691 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

● **לימודי התואר הראשון:** תוכנית הלימודים לתואר ראשון בגיאוגרפיה מקנה לתלמידים ידע רחב בתחומי הגיאוגרפיה הקלאסית והמודרנית, המקיפים נושאים פסיים, חברתיים, תרבותיים, כלכליים ונושאי איכות הסביבה, דרך השתלבותם בגיבוש אזורים גיאוגרפיים שונים על פני כדור הארץ. בשנה הראשונה נלמדים החוקים המעצבים את הסביבות השונות, בהן מתמקד הניתוח הגיאוגרפי: גיאולוגיה, גיאומורפולוגיה, אקלים, יישובים וחברה. בשנים השנייה והשלישית מושם דגש על לימודים מתודולוגיים (שיטות מחקר ופרוסמינריון). בשנה השלישית כותבים התלמידים עבודה סמינריונית בהיקף מורחב, המהווה סימולציה של תהליך מחקר, ומתמקדים בשיעורים המאפשרים ראשית התמחות באחד מתחומי הגיאוגרפיה. לימודי החוג מתקיימים בבניין "יד אבנר" באפקה.

● מסלולי הלימודים:

מסלול דו-חוגי : לימודים בחוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם במקביל ללימודים בחוג נוסף.
מסלול חד-חוגי : למסלול זה מתקבלים תלמידים מצטיינים משנה ב' ואילך, שהשלימו את כל חובות שנה א' בחוג בציון 85 ומעלה, וכן 16 שעות מלימודי שנה א' בחוג השני, בממוצע 80 לפחות. 16 השעות ייחשבו כחטיבת השלמה בחוג.

● **דרישות מיוחדות:** בתכנית הלימודים בחוג מתקיימים שיעורים, תרגילים, סמינריונים, עבודות שדה וסיורים. ההשתתפות בחלק מן הקורסים המתקדמים מותנית במילוי דרישות מוקדמות, המחייבות השתתפות בקורסים בסיסיים מסוימים.
מהלך הלימודים כולל תרגול ועבודה מעשית בכלי המחקר העיקריים המשמשים את הגיאוגרפיה: מפות, תצלומי אוויר ולווין, מערכות מידע ממוחשבות, מכשירי מדידה ותצפית, וכן הוא כולל כתיבת עבודות ודוחות.

● **ימי שדה (סיורים ועבודת מחקר בשדה):** במשך שלוש שנות הלימודים לקראת התואר הראשון חייבים תלמידי שני המסלולים במכסת ימי שדה כפי שנקבע. על התלמידים להשתתף בחלק מההוצאות הכרוכות בכך. ההשתתפות בסיורים היא חלק בלתי נפרד מחובות התלמיד בקורסים אלה.

● **דרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

● **אתר האינטרנט של החוג** לפרטים נוספים:

<http://www.tau.ac.il/humanities/geography/>

● **לימודי התואר השני במסגרת החוג:** ראו בפרק "[לימודי התואר השני](#)".

לימודי היסטוריה

החוג להיסטוריה כללית

החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה

החוג להיסטוריה של עם ישראל

בשונה מכל אוניברסיטאות המחקר בישראל, בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת תל-אביב מתנהלים לימודי היסטוריה לתואר הראשון מתוך שילוב הדוק והפריה הדדית בין חוגי ההתמחות. תולדות העמים, תולדות המזרח התיכון, תולדות עם ישראל וארץ ישראל על תקופותיהם השונות, נלמדות באותם כלי מחקר. ללומדים במסגרת זו מוצע שילוב של התמחויות בתחומים מגוונים של ידע היסטורי עם תפישה מאחדת וכוללת של מקצוע ההיסטוריה ודרכי החשיבה ההיסטורית.

מערך לימודי ההיסטוריה, שכולל בתוכו שלושה חוגי יסוד – היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה והיסטוריה של עם ישראל – מקיים בתוכו מסגרות של שיתוף פעולה ומאפשר גמישות רבה בהיענות למשאלותיהם של התלמידים שיבקשו שילוב של קורסים מן החוגים השונים. שלושת החוגים מקיימים קורסי ליבה, שמטרתם הצגת היסודות המשותפים למקצוע לצד אלה המיוחדים לכל ענף שבו. כמו כן, מתקיימים

החוג להיסטוריה כללית

0621 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

● **לימודי התואר הראשון:** ההיסטוריה חידשה פניה בעשרות השנים האחרונות. המחקר ההיסטורי פנה לדרכים חדשות, למחקר החברה האנושית על כל היבטיה. מינים וקדושים, נשים וגברים, קבצנים ובעלי הון, זיכרונות וחלומות, הספר והדפוס – כולם הפכו נושאים מרכזיים של המחקר. למחקר. החוג להיסטוריה מבקש לפרוש מיגוון גישות – בהיסטוריה פוליטית, חברתית, כלכלית ותרבותית – בפני הסטודנטים ולהקנות להם הכשרה ללימודים עצמאיים.

החוג מתמקד בתולדותיה תרבות המערב באזורי התהוותה ותחומי התפשטותה החל מן העת העתיקה – תולדות יוון ורומא – דרך ימי הביניים והעת החדשה המוקדמת ועד לשלהי המאה העשרים. הדגש בתוכנית הלימודים הוא על ההיסטוריה של אירופה המרכזית והמערבית, אך בעת החדשה מתרחבת היריעה ונלמדות תולדות רוסיה ואירופה המזרחית, ארצות הברית ואמריקה הלטינית.

מגמת החוג לאפשר לסטודנטים להתאים, במידת האפשר את מערך לימודיהם לנטיות לבם ולתחומי התעניינותם.

כל תלמידי החוג נדרשים להגיע לרמת "פטור" בשפה זרה שנייה עד לסיום הלימודים לתואר ראשון.

● **מסלולי הלימודים:**

1. מסלול דו-חוגי, בו בוחר התלמיד בחוג להיסטוריה כללית ובחוג לימודים נוסף.
2. מסלול חד-חוגי נועד למי שרוצה להתרכז בלימודי ההיסטוריה בלבד. למסלול המורחב מתקבלים תלמידים מצטיינים בתום שנת לימודיהם הראשונה, שהשיגו ממוצע של 85 לפחות בחוג להיסטוריה כללית וממוצע 80 בחוג השני.

● **זרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

● **אתר האינטרנט** של החוג לפרטים נוספים:
<http://www5.tau.ac.il/wordpress/history/>

● **לימודי התואר השני במסגרת החוג:** ראו בפרק "**לימודי התואר השני**".

החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה

0622 – חוג לימודים לתואר ראשון

● **לימודי התואר הראשון:** עניינו של החוג הוא בהיסטוריה של המזרח התיכון ושל עולם הערבים והאסלאם מאז ראשית ימי האסלאם ועד לימינו. דגש מיוחד יינתן לתולדות המזרח התיכון כמו גם של אזורים שונים באפריקה בעת החדשה (המאות ה-19 וה-20). מקומו של האסלאם בתולדותיהם של עמים ואזורים אלו למן ראשית ימי האסלאם ועד לימינו אף הוא נושא מרכזי בתוכנית הלימודים של החוג.

• **מטרות הלימוד בחוג הן:** (א) לפתח יכולת להשתמש בכלים של הדיסציפלינה ההיסטורית בניתוח התהליכים והתמורות בארצות המזה"ת ואפריקה. (ב) להקנות ידע מפורט על תולדותיו ותרבותו של אחד מאזורי המזרח התיכון ואפריקה בתקופה מוגדרת.

• **מסלולי הלימודים:**

1. **מסלול דו-חוגי:** במסגרתו לומד התלמיד בחוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה ובחוג לימודים נוסף; הקבלה למסלול היא בהתאם לדרישות הקבלה של הפקולטה.
2. **מסלול חד-חוגי:** מסלול זה מיועד לתלמידים בעלי ציון התאמה מ-580 ומעלה היכולים להירשם אליו כבר משנת הלימודים הראשונה. הקבלה למסלול פתוחה גם לתלמידים שלא עומדים בציון ההתאמה, אך השיגו בתום שנת הלימודים הראשונה ממוצע של 90 לפחות ב-16 ש"ס בכל אחד מחוגי הלימוד. קבלה למסלול בשנה השנייה מותנית בהגשת בקשה לחוג. מסלול זה כולל לימודי יסוד מורחבים ולימוד עצמי בהנחיית מנחים אישיים

• **זרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

• **אתר האינטרנט של החוג** לפרטים נוספים: <http://www.mideast.tau.ac.il>

• **לימודי התואר השני במסגרת החוג:** ראו בפרק "**לימודי התואר השני**".

נפתח לתואר ראשון חוג 0693-חדש: לימודי אפריקה בתכנית בין-אוניברסיטאית-
לפרטים הקש כאן.

החוג להיסטוריה של עם ישראל

0677 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

0677 – (מסלול 180) – המסלול הבין-תחומי החדש ללימודי ישראל- חוג לימודים לתואר ראשון בלבד

• **לימודי התואר הראשון:**

א. תכנית הלימודים לתואר ראשון בחוג להיסטוריה של עם ישראל עוסקת במכלול רחב של היבטים בתולדות עם ישראל, ארצו ותפוצותיו, משחר ההיסטוריה ועד התקופה המודרנית.

תחומי ההוראה בחוג להיסטוריה של עם ישראל עוסקים בהיסטוריה היהודית בכל תקופותיה ותפוצותיה מתוך התבוננות והכרה מעמיקה של העמים והתרבויות שבהן חי העם היהודי ובמסגרתן פעל ויצר. תחומים אלה מדגישים יסודות של רצף ותמורה שחלו במרכזים הרבים שהקימו הקהילות היהודיות בארץ ובתפוצות לצד מגמות התפתחות ייחודיות. ההיסטוריה היהודית מוצגת כמכלול רחב של היבטים, רבדים ופעילויות, תוך מתן ביטוי ליחסי הגומלין בין המרכזים השונים מזה ובין תולדות ישראל ותולדות העמים מזה. תחומי ההוראה מקיפים גם את תולדות ארץ ישראל וקורות האוכלוסיות שחיו בה במשך כשלושת אלפים שנה, על השינויים המפליגים שחלו בה ועל המרחב הגיאוגרפי והפוליטי לו השתייכה הארץ בתקופות השונות.

ב. תכנית הלימודים במסלול הבין-תחומי החדש ללימודי ישראל מציעה לתלמידים תמונה רבת פנים ופרספקטיבות של ההווה הישראלית על כל רבדיה וגווניה, הדינאמיקה שלה ומורכבותה, וזאת על רקע רחב של המציאות הגלובלית, המזרח-תיכונית והיהודית.

• **מטרות הלימודים הן:**

1. להקנות לתלמידים ידע מקיף על 60 שנות ההווה הישראלית, על כל היבטיה
2. להקנות לתלמידים את היכולת להשתמש בכלי מחקר מדיסציפלינות שונות – ההיסטוריות, הסוציולוגיות, הגיאוגרפיות ועוד.

• מסלולי הלימודים

1. מסלול דו-חוגי, שבו לומד התלמיד בשני חוגים: בחוג להיסטוריה של עם ישראל ובחוג לימודים נוסף.
  2. בחוג להיסטוריה של עם ישראל (מסלול 180) מסלול בינתחומי חדש בלימודי ישראל ובחוג לימודים נוסף.¹
  3. מסלול חד-חוגי, שנועד לתלמידים המבקשים להתמחות בלימודי היסטוריה של עם ישראל בלבד, החל משנת הלימודים השנייה. למסלול זה מתקבלים תלמידים שסיימו את לימודי שנה א' בחוג להיסטוריה של עם ישראל בממוצע 85 ובחוג הנוסף בממוצע 80.
- **זרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

• **אתר האינטרנט של החוג לפרטים נוספים:**

http://www.tau.ac.il/humanities/jewish_history/about_us.eng.html

• **לימודי תואר שני במסגרת החוג:** ראו בפרק "**לימודי התואר השני**".

החוג ללימודי הערבית והאסלאם

0631 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

• **לימודי התואר הראשון:** מטרת הלימודים בחוג היא להקנות לתלמידים כלים להכרת התרבות הערבית והאסלאמית, ידיעת השפה הערבית הספרותית-הקלאסית והמודרנית וספרותה, תולדות הספרות הערבית לתקופותיה ולסוגיה, ויכולת עצמאית בניתוח ובביקורת טקסטים ספרותיים, דתיים-היסטוריוגרפיים, פילוסופיים ודקדוקיים. בחוג שתי מגמות לימוד: המגמה לשפה וספרות ערבית והמגמה ללימודי האסלאם.

• **מסלולי הלימודים:** מסלול דו-חוגי: בו נלמדת **מגמה אחת** בצירוף חוג נוסף. מסלול מורחב: בו נלמדות החל משנה א' ללימודים **שתי המגמות יחד** (כמו לימוד בשני חוגים).

המגמות:

1. **המגמה לשפה וספרות ערבית – מסלול 123 דו-חוגי:** הלימודים במגמה כוללים את התחומים הבאים: (א) ספרות ערבית קלאסית. (ב) ספרות ערבית מודרנית. (ג) לשון ערבית. (ד) דת והיסטוריוגרפיה.
2. **המגמה ללימודי האסלאם – מסלול 137 דו-חוגי:** הלימודים במגמת לימודי האסלאם עוסקים במגוון היבטים של עולם האסלאם: קוראן ופרשנותו, חיי הנביא (סירה), ספרות המסורות (חדית'), תיאולוגיה, הלכה, היסטוריוגרפיה, זרמים וכיתות, פילוסופיה, פולמוס בין דתי, ועוד.
3. **שתי המגמות יחד – מסלול 127 – חד-חוגי**

תוכנית הלימודים כוללת מלבד שיעורי החוג עצמו, לימודי העשרה הניתנים בחוג להיסטוריה של המזה"ת, היסטוריה כללית, ספרות, היסטוריה של עם ישראל, מקרא (בחוג ללימודי התרבות העברית), סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, תולדות האמנות, ועוד.

תנאי רישום וקבלה: על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

¹ על מנת להירשם למסלול זה יש לציין על גבי טופס הרישום את סימול המסלול 180

תלמידים הנרשמים למגמה לשפה וספרות ערבית ולמגמה המשולבת, חייבים להוכיח ידע קודם בערבית, לפני תחילת לימודיהם. מועמדים אלה חייבים בבחינת כניסה בערבית.

הלימודים במגמת האסלאם מחייבים ידיעת ערבית בתחילת שנה א', או בתחילת שנה ב' לאחר לימוד ערבית במסגרת המכינה של החוג. תלמידים אלה יקבלו פירוט בצירוף להודעת הקבלה. לפיכך, תלמידים בעלי ידע בערבית, חלקי או מלא, ייגשו לבחינת הכניסה של תלמידי המגמה לשפה וספרות ערבית לפני תחילת לימודיהם במטרה לקבל פטור, מלא או חלקי, מלימודי הערבית. תלמידים בעלי ידע חלקי ישובצו, לפי בחינת המיון, בקורס ערבית א', או ערבית ב'.

פטורים מבחינת המיון לכל המגמות: (א) תלמידים ששפת אמם ערבית וציונם בבגרות בערבית ברמה של 4-5 יחידות הוא 85 ומעלה **(ב)** תלמידים חסרי רקע קודם בערבית, אשר ילמדו במסגרת המכינה ללימודי ערבית בקיץ לפני שנת הלימודים, ויעמדו בה בהצלחה. **המכינה ללימודי ערבית** מתקיימת בסמסטר קיץ (בתשלום) או במהלך לימודי שנה א'. המועמדים למגמות שפה וספרות והמגמה המשולבת, יקבלו זימון לבחינת הכניסה ממשדד הרישום והקבלה. מועמדים שיתקבלו למגמת האסלאם יוזמנו לבחינת מיון במועדים הרשומים מטה. מועמד שלא יקבל הודעה כנ"ל עד שלושה ימים לפני מועד הבחינה, יפנה לבירור למשרד הרישום והקבלה. מועמד רשאי לגשת לבחינה זו יותר מפעם אחת. ניתן להשתמש במילון ערבי-עברי-ערבי בזמן הבחינה.

מועדי בחינת המיון לנרשמים לסמסטר א':

מועד א': יום א', 21.3.10 בשעה 9.00.

מועד ב': יום ב', 16.5.10 בשעה 9.00.

מועד ג': יום ג', 17.8.10 בשעה 9:00.

החוג מקיים מכינה לתלמידים חסרי רקע בשפה הערבית, או לבעלי ידע חלקי, בשתי רמות: רמת מתחילים ורמת מתקדמים. הלימודים במכינה מקנים פטור מלימודי הערבית בכל המגמות. לאחר קבלת ציון חיובי (60) לפחות בשתי הרמות. לימודי המכינה מתקיימים בשתי מסגרות:

1) במסגרת קורס קיץ מזורז בתשלום, המתקיים לקראת שנת הלימודים הראשונה. להרשמה לקורס הקיץ יש לפנות למזכירת החוג.

2) במסגרת לימודי החוג במהלך שנת הלימודים הראשונה. הלימודים מתקיימים בקורס ערבית א' (רמת מתחילים) בסמסטר א', ובקורס ערבית ב' (רמת מתקדמים) בסמסטר ב'. בוגרי קורסי ערבית א-ב, ובוגרי מכינת הקיץ, נדרשים לקורס "יסודות הדקדוק" לחיזוק ידיעתם ומיומנותם בשפה הערבית.

• **אתר האינטרנט של החוג לפרטים נוספים:**

http://www.tau.ac.il/humanities/arabic/about_us.eng.html

• **לימודי התואר השני במסגרת החוג:** ראו בפרק "**לימודי התואר השני**".

החוג ללימודי התרבות העברית

0690 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

● **לימודי התואר הראשון:** החוג מתמקד בהוראת אוצרות התרבות העברית והיהודית לדורותיה, והלשון העברית. הלימודים מתקיימים במסגרת שבע מגמות. **לימוד עצמאיות,** והן:

1. הלשון העברית
2. בלשנות שמית
3. מקרא
4. תלמוד וספרות העת העתיקה
5. קבלה וחסידות
6. פילוסופיה יהודית
7. המגמה הבין-תחומית בתרבות עברית ויהודית.

החוג מעניק תואר ראשון בלשון העברית (1), בלשנות שמית (2), מקרא (3), תלמוד (4), ופילוסופיה יהודית (6). תלמידים המתמחים במגמה לקבלה וחסידות (5) מקבלים תואר ראשון בפילוסופיה יהודית. תלמידים הלומדים באופן מוגבר את ספרות העת העתיקה במגמה לתלמוד וספרות העת העתיקה (4) מקבלים אף הם תואר ראשון בפילוסופיה יהודית. תלמידים המתמחים במגמה הבין-תחומית (7) מקבלים תואר ראשון בפילוסופיה יהודית.

תוכנית שנה א' של לימודי התואר הראשון בכל המגמות (חוץ מהמגמה הבין-תחומית) היא תוכנית אינטגרטיבית משותפת. תוכנית זו מורכבת מארבעה מבואות לכה ומיומנויות. ההתמחות הספציפית בכל אחת מהמגמות הנ"ל מתחילה בשנה ב'.

● מסלולי הלימוד:

מסלול דו-חוגי: בו נלמדת אחת ממגמות החוג לצד חוג נוסף.
מסלול מורחב: בו נלמד צירוף של שתיים ממגמות החוג (כמו לימודים בשני חוגים) החל מן השנה הראשונה ללימודים.

● מגמות החוג:

1. **הלשון העברית:** תכנית הלימודים במגמה ללשון העברית מיועדת להקנות ללומדים אקדמי מקיף של הלשון העברית על תקופותיה וסגנונותיה השונים ולהביאם להיכרות עם בעיות מחקרה והישגיו. הלימודים מבוססים על שילוב של שיטה השוואתית לשפות שמיות קרובות עם לימוד התפתחותה של הלשון העברית תוך מודעות לשיטות מחקר בלשוניות חדשות. תחומי העיון העיקריים במגמה הם הלשון העברית לתקופותיה, קשריה עם הלשוניות השמיות האחרות, לשון המקרא ולשון ימי הבית השני, הלשון בימי הביניים, מדע הלשון ותולדותיו, תחייט הלשון והלשון העברית בת זמננו, לשון הספרות החדשה, תחביר הלשון לדורותיה, חקר השיח, ועוד.

2. **בלשנות שמית:** תוכנית הלימודים במגמה לבלשנות שמית שואפת להקנות לתלמידים ידיעה בסיסית בלשוניות שמיות חיות ועתיקות ובעקרונות הכלליים של הבלשנות המודרנית, כדי שיוכשרו לעסוק בשפות שמיות מתוך גישה בלשונית. המגמה מציעה קורסים תיאורטיים להכרת יסודות הבלשנות השמית (פונולוגיה, מורפולוגיה ותחביר), מבססת מתודולוגיה להשוואה בין הבלשנות השמיות השונות, ומניחה יסודות למחקר לשונות עתיקות ומדוברות. הלשוניות הנלמדות מייצגות את תת-המשפחות של הענף השמי: הלשוניות השמיות הצפון-מערביות (לשון מכתבי אל-עמארנה; כתובות כנעניות; פיניקית, אוגריתית, ארמית [בדגש על ארמית סורית ועל ארמית חדשה]); לשונות אתיופיות (געז ואמהרית); ערבית (בשיתוף עם החוג ללימודי ערבית ואסלאם); אכדית (בשיתוף עם החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום).

3. מקרא: המגמה עוסקת בהיבטים המגוונים של המקרא, המתבקשים מהיותו ספר תשתית לתרבות היהודית, הישראלית והמערבית, בתחומי המחשבה, הדת, הספרות והאמנות. לימודי התואר נועדו להפגיש את התלמיד עם היבטים שונים של ספרות המקרא ודרכי חקירתה, לתת לו בסיס וידע ראשוני ולהקנות לתלמיד שליטה בשיטות העיון הביקורתיות ויכולת ניתוח של ספרות המקרא לסוגיה. תחומי העיון העיקריים במגמה הם: מחשבת המקרא, ספרות המקרא לסוגיה, עולם המקרא והחקר ההיסטורי- תרבותי בו התהוותה ספרותו, פרשנות המקרא, השפעת המקרא בתחומי הפילוסופיה, האומנות והספרות הכללית.

4. תלמוד וספרות העת העתיקה: המגמה מתמקדת בהוראה ובמחקר של ספרות התורה שבעל-פה, הן בתקופת חז"ל (המשנה, התוספתא, מדרשי ההלכה והאגדה, ושני התלמודים: הבבלי והירושלמי), והן בתקופה הבתר-תלמודית (ספרות הגאונים והראשונים). כמו כן, נלמדים קורסים בנושאים שונים מהספרות היהודית בעת העתיקה, וביניהם: מחשבת חז"ל, הספרות האפוקליפטית והפסבדו-אפיגרפית, מגילות מדבר יהודה, מקורות הנצרות וגנוסטיקה, מיסטיקה יהודית בתקופת התלמוד והגאונים והתכנים העיוניים של התפילה. שיטת הלימוד היא היסטורית-תרבותית-טקסטואלית: היא מדקדקת בלשון המקורות ומפרשת אותם לפי תנאי הזמן והמקום. היא עוסקת בהתהוות המקורות, בתולדות הנוסח שלהם ובתולדות האמונות והדעות הנשקפות מהם.

5. קבלה וחסידות: מגמה זו עוסקת בזרמים מיסטיים ביהדות לפני עליית הקבלה, התהוות הקבלה והתפתחותה, ספר הזוהר, חיבורו והתפתחותו, קבלת צפת והשפעתה על היהדות, צמיחת השבתאות וגלגוליה וזרמיה ושיטותיה של החסידות, ובנושאים מרכזיים בספרות הקבלה כמו: התיאוסופיה הקבלית, התפתחות המחשבה המיסטית ומשמעותה הפילוסופית-דתית, שאלת הרע, האדם ומקומו בעולם, הנפש וגלגוליה.

6. פילוסופיה יהודית: במסגרת מגמה זו נלמדים נושאים מרכזיים בפילוסופיה היהודית בימי הביניים כמו: העימות בין דת לפילוסופיה, בריאת העולם, הנס, נבואה, בחירה חופשית, השגחה, תורת האדם, אתיקה ופוליטיקה, טעמי המצוות, הפרשנות הפילוסופית למקרא. כמו כן עוסקת המגמה במחשבה היהודית משפינוזה ועד ימינו. במסגרת זו נלמדת שיטתו של שפינוזה כמעבר מפילוסופיה של ימה"ב לזמן החדש. תורותיהם של משה מנדלסון, רנ"ק, הס, הרמן כהן, פרנץ רוזנצווייג, מרטין בובר, א"ד גורדון, הרב קוק והמחשבה היהודית בזמננו – תורותיהם של א"י השל, א' פקנהיים, מ' קפלן, הרב סולובייצ'יק, היחס בין זרמי המחשבה היהודית בזמננו למחשבה הציונית והסוציאליסטית.

7. המגמה הבין-תחומית: מגמת לימוד חדשה (החלה בשנה"ל תשס"ח) שמטרתה להציג בפני התלמידים מגוון של נושאים ובעיות יסוד בתרבות היהודית, העברית והישראלית בעבר ובהווה מנקודות מבט שונות ומתוך גישות מחקר שונות. התכנית מציעה גישה חדשה, המשלבת בין תחומי מחקר והיבטים שונים של לימודי היהדות ושל מרחב התרבות העברית. המתמחים במגמה זו זכאים לתואר בפילוסופיה יהודית. הלימודים במגמה הבין-תחומית מורכבים משלושה הקבצים: הקבץ לָּה, הקבץ נושאי והקבץ כללי. על מנת להירשם למגמה זו יש לציין בטופס הרישום את מספר **המסלול (660)** בנוסף על סימול החוג 0690. לא ניתן ללמוד מגמה זו בצירוף עם תוכניות לימודים אינטרדיסציפלינריות אחרות (כגון: תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים, החוג לתקשורת, התכנית הרב תחומית באמנויות, ראה פירוט מלא ב"מגבלות לצירופים של תכניות לימודים דו-חוגיות" בסעיף "מתכונת הלימוד/בחירת עדיפויות" שבתחילת חוברת זו).

• **זרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות מפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

• **פרטים נוספים על הלימודים בחוג** אפשר לקבל במזכירות החוג ללימודי התרבות עברית, בניין רוזנברג חדר 309, טל: 6409787, פקס: 6407367.

• **תכנית אופקים:** התוכנית להכשרת מורים מצטיינים בלימודי היהדות כתרבות. תכנית אופקים היא תכנית תלת-שנתית המשלבת לימודי תואר ראשון ולימודי תעודת הוראה במדעי היהדות מתוך תפישת היהדות כתרבות. התלמידים מתקבלים לתוכנית לאחר תהליך מיון. בתקופת הלימודים התלמידים מקבלים מלגות קיום ופטור משכר לימוד ומתחייבים ללמד את תחום הדעת בבתי ספר על-יסודיים ממלכתיים במשך 3 שנים עם תום לימודיהם.

להגשת מועמדות ניתן לפנות לראש התוכנית פרופ' ע'לי יסיף, אוניברסיטת תל-אביב, ת"ד 39040, ת"א 69978.

פרטים נוספים באתר האינטרנט: <http://ofakim.tau.ac.il>

החוג ללימודי מזרח אסיה

0687 – חוג לימודים לתואר ראשון ושני

לימודי התואר הראשון:

מטרות החוג:

- א. להקנות ידע רחב ומקיף על התרבויות הגדולות של אסיה, תוך מיקוד בתרבויות הודו, סין ויפן. הידע ניתן בגישה רבת-תחומית: הקניית ידע כללי ומושגי יסוד של המרכיבים המכוננים של תרבויות אסיה, מנקודות המבט של ההיסטוריה, הדת, הפילוסופיה, האנתרופולוגיה, החברה, הספרות, האמנות והשפות.
- ב. להקנות ידע בסיסי בשפות המרכזיות של התרבויות הנלמדות: סנסקריט, הינדי, סינית (קלאסית ומודרנית) ויפנית (קלאסית ומודרנית). בשפות המודרניות החוג מציע לימוד של קריאה ושיחה.
- ג. להקנות כלים מחקרניים בסיסיים כחלק מהכשרת המיומנויות האקדמיות של התלמיד, וזאת תוך דגש על הגישות הבסיסיות והנחות היסוד התרבותיות של תרבויות אסיה.

מסלול הלימודים: בחוג קיימים שני מסלולי לימוד:

- א. מסלול לימודים דו-חוגי, שבו התלמיד יבחר בלימודי מזרח אסיה כחוג לימודים אחד ובחוג דו-חוגי נוסף.
- ב. מסלול לימודים חד-חוגי שאליו יוכלו לעבור תלמידים החל משנת הלימודים השנייה על סמך הישגיהם בשנת הלימודים הראשונה. בשני החוגים: ממוצע 90 ומעלה ב- 30 ש"ס בחוג ללימודי מזרח אסיה וממוצע 85 ומעלה ב- 16 ש"ס בחוג השני.

• **זרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

• **אתר האינטרנט של החוג לפרטים נוספים:**

http://www.tau.ac.il/humanities/eastasia/about_us.eng.html

החוג ללימודים קלאסיים

0672 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

● לימודי התואר הראשון:

מטרות החוג:

1. להכשיר תלמידים בתחומים הנוגעים לעולם התרבותי של יוון ורומא. בידיעת הלשון היוונית העתיקה והלשון הרומית, בידיעת הספרויות הקלאסיות והתרבות החומרית של התקופות היוונית, ההלניסטית, הרומית והביזנטית בארצות אגן הים התיכון (כולל ארץ ישראל).
2. לאפשר לתלמידי חוגים אחרים לרכוש ידיעות בתחום העולם הקלאסי, ידיעות שתסייענה להם בביסוס לימודיהם ובהעמקתם. החוגים הקרובים מבחינת תחומי הלימוד הם: היסטוריה כללית, היסטוריה של עם ישראל, מקרא, פילוסופיה, ספרות ותולדות האמנות.

מגמות הלימוד: בחוג קיימות 3 מגמות והן:

- מגמת הלשון והספרות היוונית
  - מגמת הלשון והספרות הרומית
  - מגמת התרבות הקלאסית (מגמה זו אינה מחייבת לימוד השפות הקלאסיות)
- על התלמיד לבחור במגמה אחת או שתיים וזאת בהתאם למסלול לימודיו בחוג ללימודים קלאסיים (מסלול חד חוגי או מסלול דו-חוגי).

● מסלולי הלימוד:

- מסלול לימודים דו-חוגי: לימודים באחת המגמות בחוג ללימודים קלאסיים ולימודים לתואר ראשון בחוג נוסף.
- מסלול לימודים מורחב: צירוף של שתי מגמות בחוג ללימודים קלאסיים החל משנה א' ללימודים. תכנית הלימודים במסלול המורחב תיקבע בתיאום עם יועץ החוג.

- **זרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח

- **אתר האינטרנט של החוג** לפרטים נוספים:

[/http://www.tau.ac.il/humanities/classics](http://www.tau.ac.il/humanities/classics)

- **לימודי התואר השני:** ראו בפרק "לימודי התואר השני".

החוג לספרות

0680 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

תורת הספרות, ספרות עברית, ספרות כללית, מקצועות הכתיבה הספרותית

החוג לספרות עוסק במחקר ובהוראה בתחומי תורת הספרות, הספרות העברית לדורותיה והספרות הכללית. מצד אחד מטרתו לפתח וללמד תורת ספרות, גם בחיבור עם הספרות העברית והישראלית; מצד אחר נחקרת ונלמדת בו הספרות העברית בהקשר של תורת הספרות החדשה, ובזיקה לספרות העולמית. תוכניות הלימוד המגוונות של החוג נועדו לאפשר לבוגריו לקחת חלק במעשה הספרותי בארץ – כקוראים מיומנים, כמתווכים, כמשתתפים בשיח הספרותי וכיוצרים; ולאחר לימודי התואר השני גם כדור חדש של חוקרים

- **לימודי התואר הראשון:** החוג מבקש להעניק לתלמידי התואר הראשון השכלה ומיומנות בתחומים השונים של תורת הספרות, בספרות ובתרבות העברית לתקופותיהן,

● **מסלולי הלימודים:**

1. **מסלול דו-חוגי** (56 ש"ס; או 64 ש"ס במגמת מקצועות הכתיבה הספרותית), שנלמדת בו אחת ממגמות החוג (ראו להלן), לצד חוג נוסף.
2. **מסלול מורחב** (110 ש"ס), המקנה תואר ראשון ללא צורך בחוג נוסף, ובו מבססים התלמידים את לימודיהם באחת ממגמות החוג ומרחיבים אותם בבחירה ממגמה זו ומן המגמות האחרות. במסגרת לימודי ההרחבה של המסלול ניתן לבחור גם קורסים מחוגים אחרים (בהיקף מוגבל). ניתן ללמוד במסלול זה החל משנת הלימודים הראשונה, או לעבור אליו בשנת הלימודים השנייה, לאחר שנת לימודים ראשונה במסלול הדו-חוגי.

● **מבנה הלימודים:** תוכנית הלימודים כוללת לימודי-ליבה מבואיים, שהם חובה לכל הלומדים בחוג, ובחירה באחת ממגמות החוג. לימודי המגמה מתחילים כבר משנת הלימודים הראשונה בחוג, במקביל ללימודי הליבה. על התלמידים לבחור במגמה בעת הירשמותם לאוניברסיטה. חובת הבחירה במגמה (אחת בלבד) חלה גם על הנרשמים למסלול המורחב. למי שיבקשו להחליף מגמה עד סוף שנת הלימודים הראשונה ייחשבו כל השעות שלמדו.

● **לימודי הליבה:** חטיבת קורסים זו, שהיא בסיס הלימודים לכל מסלולי החוג ומגמותיו, כוללת: מבוא לסיפורת, מבוא לשירה, מבוא לתורת הספרות, מבוא לספרות העברית החדשה, רומאנים קאנוניים בספרות הכללית והעברית, פרוזודיה.

● **מגמות החוג – יש לסמל את מספר המגמה תחת הכותרת "מסלול" בטופס הרישום:**

1. **ספרות עברית** (דו-חוגי: מסלול 115; מורחב: מסלול 215)
2. **תורת הספרות וספרות כללית** (דו-חוגי: מסלול 128; מורחב: מסלול 228)
3. **מגמה משולבת** (משתי המגמות הנ"ל) (דו-חוגי: מסלול 158; אין אפשרות לבחור במגמה זו במסלול המורחב)
4. **מקצועות הכתיבה הספרותית**, באחת מתוך שלוש תוכניות לימוד:
  - א. **התוכנית לכתיבה יוצרת** ("ש פולה ונוח מוזס") (דו-חוגי: מסלול 116; מורחב: מסלול 216)
  - ב. **התוכנית לעריכת ספרות וביקורת ספרות** (הלימודים בתוכנית זו מתחילים רק בשנת הלימודים השנייה, ראו הסבר להלן)
  - ג. **התוכנית לתרגום ספרות** (דו-חוגי: מסלול 118; מורחב: מסלול 218)

מגמת ספרות עברית: מגמה זו מתמקדת בספרות העברית לתקופותיה ולסוגיה, בהדגשה מיוחדת של הספרות העברית והישראלית במאה העשרים. המגמה מציעה התבוננויות בצמתים היסטוריים ופואטיים מרכזיים בתולדות הספרות העברית, ובחינה מחודשת של טקסטים קאנוניים על-פי דרכי הפרשנות המודרנית. הספרות העברית מוצבת בהקשרים היסטוריים, חברתיים, אסתטיים, ז'אנריים, פסיכולוגיים, פוליטיים-מיגדריים, בין-תרבותיים ובין-אמנותיים. נלמדים במסגרת זו: השירה העברית והסיפורת העברית בעת החדשה; השירה העברית בימי הביניים; מיסטיקה יהודית והסיפור הקבלי; האגדה והסיפור העממי; תרבות ישראלית; ספרות יידיש וזיקותיה לספרות העברית; ספרות נשים; ספרות הילדים העברית; ספרות השואה; ועוד.

מגמת תורת הספרות וספרות כללית: מגמה זו מתמקדת בתורת הספרות לענפיה, בגושים וביוצרים מרכזיים של הספרות הכללית, ובדיון השוואתי בסוגים, בזרמים ובתקופות של הספרות. מצויים בה ההדגשים הבאים: תורת הנרטיב; תיאוריה ופואטיקה של השירה; תורת הטקסט ומושגי יסוד של התקשורת; תהליכי הקריאה וההבנה וגישה קוגניטיבית למבעים; תיאוריה של אינטרפרטציה; הספרות במסגרת התרבות ותיאוריה וביקורת של התרבות; הספרות בהקשר של תיאוריות פמיניסטיות, קוויריות ופוסט-קולוניאליות; גישה לפסיכואנליזה במסגרת תיאוריה של טקסט ושל אינטרפרטציה; היסטוריה של התיאטרון ושל הדרמה; תיאוריה של התרגום ומגעים בין ספרויות.

מגמה משולבת: מגמה זו נועדה לתלמידים **במסלול הדו-חוגי בלבד** שמעוניינים בלימודי ספרות משולבים – ספרות עברית, תורת הספרות וספרות כללית. תלמידי המגמה יוכלו לבחור ממוגון הקורסים המוצעים בשתי המגמות הללו.

מגמת מקצועות הכתיבה הספרותית: במגמה זו מציע החוג לספרות שילוב ייחודי של לימודים בתורת הספרות, בספרות עברית, בספרות כללית, ובלשון, עם קורסים ייעודיים המגשרים בין הלימודים העיוניים למעשיים, ועם סדנאות. את הסדנאות מדריכים סופרים, מתרגמים ועורכים בולטים. זוהי מגמה ראשונה מסוגה, המאפשרת לתלמידים לרכוש תשתית מקצועית בתחומי הספרות כבר מן התואר הראשון. במגמה זו יש לבחור באחת משלוש תוכניות לימוד:

א. התוכנית לכתיבה יוצרת (ע"ש פולה ונוח מוזס): בתוכנית שני נתיבים: כתיבת סיפורת וכתיבת שירה. הקורסים המיוחדים לתוכנית כוללים: סדנאות, תרגילים ואטיודים בכתיבת ספרות, וכן סדנה בכתיבת ביקורת וסדנה בתרגום.

ב. התוכנית לעריכת ספרות וביקורת ספרות: הקורסים המיוחדים לתוכנית: ביקורת מופת בספרות העברית החדשה, סדנה בכתיבת ביקורת, עיון בביקורות שוטפות בעיתונות, עיון בעריכות מופת וסדנה בעריכת ספרות. **לימודי תוכנית זו מתקיימים רק במסלול המורחב, ומתחילים משנת הלימודים השנייה.** לא ניתן להירשם אליהם בשנה א', אלא לעבור אליהם לקראת שנה ב'. אופן הרישום לתוכנית זו מוסבר להלן, בסעיף "דרישות רישום וקבלה".

ג. התוכנית לתרגום ספרות: הקורסים המיוחדים לתוכנית יאפשרו היכרות עם התיאוריות בתחום תורת התרגום והנורמות של התרגום, ויקנו ידע בהיבטים היסטוריים ומעשיים של התרגום. התלמידים יתנסו בסדנאות מעשיות של תרגום ספרות.

• **דרישות רישום וקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח. המועמדים יציינו מראש, בטופס הרישום, את המסלול והמגמה שבחרו. הבוחרים במגמת מקצועות הכתיבה הספרותית יציינו בטופס הרישום גם את התוכנית שבה הם מעוניינים ללמוד.

ההתקבלות למגמת מקצועות הכתיבה הספרותית, בכל אחת משלוש תוכניות הלימוד, מוגבלת. את המתקבלים לתוכניות הכתיבה היוצרת והתרגום תקבע ועדת קבלה של החוג, על-סמך מטלה מעשית שיתבקשו המועמדים להגיש עד ה- 1 ביולי ש.ז., עפ"י הנחיות שיקבלו מן המרכז למרשם. כל זאת, לאחר שיימצאו מתאימים להתקבל לחוג לספרות לפי תנאי הקבלה הכלליים של הפקולטה למדעי הרוח. ההתקבלות לתוכנית לעריכה וביקורת תיקבע רק לקראת שנה ב', ותהיה על בסיס תחרותי, בהתאם לצינוי התלמידים בסוף שנה א'.

המעוניינים להתקבל לתוכנית לעריכה וביקורת יירשמו תחילה לאחת המגמות האחרות של החוג (אבל לא לתוכנית לכתיבה יוצרת ולא לתוכנית לתרגום ספרות), ויודיעו בסוף שנת הלימודים הראשונה בחוג על רצונם לעבור לתוכנית זו. הם יוכלו להירשם

• **תעודת הוראה:** לימודי החוג מוכרים לצורך התקבלות ללימודי תעודת הוראה בספרות.

• **לימודי התואר השני במסגרת החוג:** ראו בפרק "[לימודי התואר השני](#)".
החוג לצרפתית

0625 – חוג לימודים לתואר ראשון ולתואר שני

• **לימודי התואר הראשון:** בחוג לצרפתית יוכל התלמיד להתוודע לאחת התרבויות המרכזיות של מערב אירופה ולרכוש מיומנויות בשפה הצרפתית. בחוג לצרפתית ילמדו התלמידים תרבות, ספרות, לשון בתכנית מודולרית שתיתן בשתי השפות: צרפתית ועברית.

תלמידים ללא ידע קודם בשפה הצרפתית, להלן רמה א', יבחרו בשיעורים הניתנים בשפה העברית וירכשו את יסודות השפה הצרפתית בחוג לצרפתית (8 ש"ס) וביחידה לשפות זרות (צרפתית למתקדמים 8 ש"ס).

תלמידים עם ידע קודם בשפה הצרפתית, להלן רמה ב', יוכלו ללמוד את השיעורים בצרפתית ובעברית ולהמשיך ללימודי תעודה בהוראת הצרפתית. **תלמידים אלה יעברו מבחן ידע עם רישומם לחוג.**

מבחן הידע יערך לפני תחילת הלימודים ויתקיים בתאריכים:

23.6.10 יום ד' בשעה 9:00 בבניין גילמן

9.8.10 יום ב' בשעה 9:00 בבניין גילמן

למבחן זה לא תישלחנה הזמנות אישיות. יש לבוא עם מילון לשוני. מיקום המבחן יימסר טלפונית במזכירות החוג (טל' 03-6409786), החל משבוע לפני המבחן. תלמידים בעלי תעודת בגרות צרפתית ופרנקופונית אחרת פטורים מבחינת המיון.

• **מסלולי הלימוד:**

מסלול דו-חוגי: לימודים בחוג לצרפתית ובחוג נוסף.

מסלול חד-חוגי: החל משנת הלימודים השנייה, לאחר סיום לימודי שנה א' בחוג לצרפתית ובחוג נוסף בממוצע ציונים 80 ומעלה.

• **תנאי הקבלה:** על המועמדים יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

• **אתר האינטרנט** של החוג לפרטים נוספים:

[/http://www.tau.ac.il/humanities/french](http://www.tau.ac.il/humanities/french)

• **לימודי התואר השני במסגרת החוג:** ראו בפרק "[לימודי התואר השני](#)".

החוג לפילוסופיה

0618 – חוג לימודים לתואר ראשון והשני

● **לימודי התואר הראשון:** תכניות הלימודים בפילוסופיה מתקיימות במסגרת החוג בפילוסופיה והמכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות, אשר שוקדים יחדיו על העמקת המחקר וההוראה בתחומי הפילוסופיה השונים, ועל פיתוח תכניות לימוד חדשות. לימודי התואר הראשון מתקיימים בחוג בפילוסופיה. סגל ההוראה כולל את מורי החוג ומורים מן המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות.

מטרת הלימודים לתואר ראשון בפילוסופיה היא להקנות לתלמידים מושגי יסוד, להציג לפנייהם שיטות ותחומים שונים בפילוסופיה ולאפשר להם להתמחות באחד או ביותר מתחומים אלה לפי נטיותיהם והתעניינותם.

● **מסלולי הלימודים:**

1. מסלול דו-חוגי: בו נלמד החוג בפילוסופיה לצד חוג נוסף.
2. מסלול חקר התודעה – פילוסופיה (מסלול 455) + מדעי החיים (חוג 0475)
3. מסלול חד-חוגי: נועד לתלמידים מצטיינים בלבד, משנת לימודיהם השנייה. למסלול זה יתקבלו רק תלמידים שסיימו שנת לימודים ראשונה מלאה בשני חוגים בציונים מצטיינים.

● **מערכת הלימודים** מורכבת משלושה גושים:

גוש א' – **קורסי מבוא חובה:** מבוא לפילוסופיה החדשה, מבוא לפילוסופיה יונית, מבוא לפילוסופיה במאות ה-19-20, מבוא ללוגיקה, קריאה מודרכת בטקסטים פילוסופיים. גוש ב' – **תחומי התמחות:** פילוסופיה של המדע והתרבות הדיגיטלית, תורת ההכרה ומטפיסיקה, לוגיקה ופילוסופיה של הלשון, פילוסופיה של הדת ופילוסופיה יהודית, פילוסופיה מזרחית ומושווית, תורת המוסר ופילוסופיה פוליטית, אסתטיקה. גוש ג' – **שיעורי בחירה:** שיעורי בחירה בתחומים שונים, שמקצתם אינם מכוונים דווקא למתמחים באותו תחום.

החוג בפילוסופיה מקיים בשיתוף עם הפקולטה למדעי החיים מסלול לימודים בין תחומי לתואר הראשון שנושאו הוא חקר התודעה. (סימול חוג 0618 מסלול 455 בצירוף החוג 0475).

מסלול זה עוסק בבחינת תהליכים מנטליים של תודעה, תפיסה, רכישת שפה ורגשות. מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים הכרות מעמיקה עם שאלות היסוד הקשורות למבנה, למאפיינים, ולמובן של תהליכים אלה. התכנית מיועדת לתלמידים מצטיינים הלומדים לקראת התואר הראשון בפילוסופיה במסלול הדו חוגי, ואשר חוג הלימודים השני שלהם הוא בפקולטה למדעי החיים.

● **דרישות רישום וקבלה:** א. על המועמדים לחוג בפילוסופיה במסלול הדו-חוגי הרגיל יחולו כל הכללים והדרישות המפורטים בחוברת זו, בפרק הכללי של הפקולטה למדעי הרוח.

ב. למסלול חקר התודעה (מסלול 455) ציון התאמה לשנת הלימודים תש"ע היה 601. לתשע"א ייתכנו שינויים. ניתן להתקבל גם על סמך ממוצע אקדמי חלקי של 30 ש"ס לפחות בממוצע 85 לפחות, אם המועמד עונה על ציון ההתאמה הנדרש לקבלה לחוג לביולוגיה החד-חוגי. ציון כי חתך הקבלה ההתחלתי למסלול "חקר התודעה" יהיה 630

● **אתר האינטרנט** של החוג לפרטים נוספים:

<http://www.tau.ac.il/humanities/philosophy/index.htm>

• לימודי התואר השני במסגרת החוג: ראו בפרק "לימודי התואר השני".

• לימודי התואר השני במסגרת המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות על שם כהן: ראו בפרק "לימודי התואר השני".

תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים

0662 – חוג לימודים לתואר ראשון

• לימודי התואר הראשון: מטרתה של תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים במדעי הרוח ("ב"א כללי") היא להקנות לתלמידים השכלה אקדמית רחבה בתחומים מגוונים מתוך לימודי הפקולטה למדעי הרוח ופקולטות אחרות. התכנית מאפשרת לתלמידיה לגבש תכנית לימודים אישית וייחודית בהתאם לתחומי ההתעניינות של כל תלמיד ותלמיד, בכפוף לכללי הב"א הכללי, המופיעים בידיעון הפקולטה למדעי הרוח.

• מבנה הלימודים: לימודי הב"א הכללי נלמדים בשלושה הקבצים: בלימודי הב"א הכללי יש שני סוגי הקבצים:

א. הקבצים בין-תחומיים שהם יחודיים לתכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים, למשל: תרבות דיגיטלית ומציאות וירטואלית; לימודי ישראל; בין יהדות לישראליות; פסיכולוגיה ופסיכואנליזה בראי מדעי הרוח; לימודים אמריקניים; שואה ורצח עם; ירושלים – קטבים רבים לה; לימודי אירופה בשני מסלולים: גרמניה ומרכז אירופה ו/או רוסיה ומזרח אירופה; לימודי נשים ומגדר; תולדות המאה ה-20; פוסט מודרניזם; מיתוס, מיתולוגיות ואגדות; לימודי ספרד, פורטוגל ואמריקה הלטינית; רטוריקה ותרבות הנאום; צדק חברתי; היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות; לימודי דתות; תרבות וחינוך הילד; מבואות במדעי החברה. תיאור ההקבצים הבין-תחומיים מופיע בידיעון הפקולטה, בכתובת:

<http://www.tau.ac.il/humanities/yedion/09-10/classic/general/yedion132.html>

ייתכנו שינויים ותוספות בתחומי הלימוד, בהתאם לנסיבות. ככלל אין התכנית מתחייבת לקיים בכל שנה את כל תחומי הלימוד.

ב. הקבצים חוגיים מטעם חוגי הפקולטה למדעי הרוח. מבנה ההקבצים החוגיים מפורט בידיעון הפקולטה בכתובת:

<http://www.tau.ac.il/humanities/yedion/09-10/classic/general/yedion688.html>

• מסלול הלימודים:

התכנית נלמדת במסלול דו-חוגי, לצד כל חוג דיסציפלינרי נוסף באוניברסיטה, לרבות הצרוף של החוג לתקשורת וב"א כללי, אך למעט תכניות רב-תחומיות או בין-תחומיות אחרות. ראו מגבלות לצירופים של תכניות לימודים דו-חוגיות בסעיף "בחירת עדיפויות" בפרק "תהליך הרישום לתואר ראשון".

• אתר האינטרנט של התכנית לפרטים נוספים:

[/http://www.tau.ac.il/humanities/general-studies](http://www.tau.ac.il/humanities/general-studies)

תכנית המצטיינים המשולבת במדעי הרוח ובאמנויות

0660 – לימודים לתואר ראשון

התכנית מיועדת לקבוצה נבחרת של תלמידים בעלי עניין בהיבטים מגוונים של הגות ומחקר

תכנית המצטיינים מעניקה תואר ראשון בתכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים

התכנית מתכוונת לפתח בעתיד מסלול ישיר, בן ארבע שנים, לתואר השני, והשלמתו בשנה

• **מלגות:** התכנית מעניקה מלגת לימודים שנתית שמכסה באופן חלקי את שכר הלימוד.

• **דרישות רישום וקבלה:** תכנית המצטיינים פתוחה לנרשמים חדשים שטרם החלו את

הצגת מועמדות לתכנית פתוחה בפני תלמידים בעלי ציון התאמה (שקלול של פסיכומטרי

להגשת מועמדות לתכנית יש לרשום חוג זה בשורה הראשונה של העדיפות הרצויה, ואילו

לפרטים נוספים: ד"ר איריס מילנר – ראש התכנית imilner@post.tau.ac.il

תכנית ללימודי נשים ומגדר בסיוע NCJW

0608 – תכנית לימודים בין-פקולטטית לתואר ראשון

• **לימודי התואר הראשון:** התכנית נלמדת במסגרת בין-פקולטטית והיא משלבת את

חטיבות לימודי המגדר של ארבע פקולטות: רוח, חברה, אמנויות ומשפטים.

הארגון האמריקני National Council of Jewish Women (USA) העניק לתכנית מענק להקמתה.

• **מטרת התכנית:** התכנית מניחה תשתית לבחינה ביקורתית של הסדרים חברתיים,

המבוססים על חלוקה בין גברים לנשים כנובעים מהבדלים ביולוגיים מהותיים ומשקפים אותם. המטרה הינה לתת לסטודנטיות ולסטודנטים כלים תיאורטיים ומתודולוגיים

לחשיבה מדעית, ביקורתית ויצירתית. בתכנית תחומי לימוד מגוונים, הנבחנים מנקודת המבט של ביקורת התרבות בכלל ושל הביקורת הפמיניסטית בפרט: היסטוריה,

סוציולוגיה, תולדות האמנות, פוליטיקה, ספרות, פסיכולוגיה, משפטים, גיאוגרפיה ותכנון, קולנוע ועוד. שדות ידע רבים נלמדים תוך פרובלמטיזציה של הנחות היסוד שלהם, תוך

הצעת אלטרנטיבות להמשגה ולתיאור או כתיבה שלהם, ותוך ניתוח מקומו של המגדר כקטגוריה ביקורתית ומקומן של נשים בתרבות ובחברה, המושפע מהסדרים אלה כמו גם מאתגורם. מעמדה זו נבחנים גם הקשרים בין מגדר, מעמד, גזע, אתניות, לאומיות ומיניות.

בתכנית כלול בסיס רחב של תיאוריות פמיניסטיות - כשלעצמן ובמגעיהן עם תיאוריות בתחומים קרובים. ללימודי התכנית ארבעה מוקדים דיסציפלינריים עיקריים: מדעי הרוח,

מדעי החברה, משפטים ואמנויות, וארבעתם משולבים זה בזה בזיקות הדדיות ומשלמות.

● **מסלול הלימודים:** התכנית נלמדת במסלול דו-חוגי בלבד לצד כל חוג דיסציפלינרי נוסף באוניברסיטה, למעט תכניות רב-תחומיות או בין-תחומיות אחרות. מגבלות לצירופים של תכניות לימודים דו-חוגיות מופיעות בסעיף "בחירת עדיפויות" בפרק "תהליך הרישום לתואר ראשון" בחוברת זו.

● **תכנית הלימודים:** תכנית לימודים מפורטת מופיעה באתר האינטרנט של "תכנית לימודי נשים ומגדר בסיוע NCJW". באתר זה מצוי מידע נוסף אודות התכנית.

● **תנאי רישום וקבלה:** תנאי הרישום והקבלה האוניברסיטאיים הכלליים מפורטים בחוברת זו. בקבלת תלמידים לתכנית יישקלו כל אחד או יותר מן הנתונים הבאים:

- תוצאת הבחינה הפסיכומטרית.
- ממוצע ציוני תעודת הבגרות.
- לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה וציוניהם.

● **מלגות:** התכנית מציעה מלגות מטעם NCJW לתמיכה בתשלום שכר הלימוד. המלגות מחולקות על בסיס נזקקות בלבד. פרטים על אופן הגשת המלגה מופיעים בידיעון הפקולטה ובאתר התכנית.

● **אתר האינטרנט של התכנית לפרטים נוספים:**
<http://www.tau.ac.il/humanities/ncjw/>

לימודי התואר השני ולימודי תעודה

תחומי ההתמחות לתואר שני¹

הלימודים לקראת התואר השני בפקולטה למדעי הרוח נמשכים שנתיים לפחות, ומטרתם להעמיק את התמחותו של התלמיד בתחום שבחר, ולהורות לו את דרכי החקירה המדעית. לימודים אלה ניתנים במסגרות של החוגים השונים ובמסגרות בתי-הספר,² במקצועות הלימוד הבאים:

- אנגלית (ספרות) – במסגרת החוג לאנגלית ולימודים אמריקניים;
- ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום – במסגרת החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום;
- מסלול ישראל הקדום – במסגרת החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
- בלשנות – במסגרת החוג לבלשנות;
- בלשנות שמית – במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית;
- גיאוגרפיה וסביבת האדם – במסגרת החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם;
- היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות; במסגרת מכון כהן;
- היסטוריה כללית (העת העתיקה, ימי-הביניים, העת החדשה המוקדמת, ארצות הברית, אמריקה הלטינית, אירופה בעת החדשה). – במסגרת החוג להיסטוריה;
- היסטוריה של עם ישראל – במסגרת החוג להיסטוריה של עם ישראל;
- המזרח התיכון בעת החדשה ואפריקה – במסגרת החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה;
- לימודי מגדר – במסגרת התכנית ללימודי נשים ומגדר
- לימודי מזרח אסיה – במסגרת החוג ללימודי מזרח אסיה;

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 22ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.
 2. לגבי לימודים לתואר ראשון ושני במסגרת בית-הספר לחינוך, ראו בהמשך בפרק "בית-הספר לחינוך".

- לימודים קוגניטיביים של השפה ושימושיה – במסגרת בית-הספר למדעי התרבות על שם לסלי ושירלי פורטר;
- לימודים קלאסיים – במסגרת החוג להיסטוריה או במסגרת החוג ללימודים קלאסיים;
- לשון עברית – במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית;
- מדעי הדתות – במסגרת בית הספר לפילוסופיה;
- מחקר התרבות – במסגרת היחידה למחקר התרבות בבית-הספר למדעי התרבות על שם לסלי ושירלי פורטר;
- מסלול תרבות הילד והנוער – במסגרת היחידה למחקר התרבות
- מקרא – במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית;
- ספרות (תורת הספרות, ספרות עברית, ספרות כללית) – במסגרת החוג לספרות;
- ערבית (שפה וספרות, תרבות האסלאם)
- עריכה לשונית בעברית (לימודי תעודה) - במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית;
- פילוסופיה – במסגרת החוג לפילוסופיה;
- פילוסופיה יהודית – במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית;
- צרפתית (ספרות צרפתית, תרבות צרפת) – במסגרת החוג לצרפתית;
- תכנית משולבת במדעי היהדות – במסגרת בית הספר למדעי היהדות על שם חיים רוזנברג;
- תלמוד וספרות העת העתיקה – במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית;
- תרגום ועריכת תרגום (לימודי תעודה) – במסגרת בית הספר למדעי התרבות על שם לסלי ושירלי פורטר.

● **תנאי קבלה ורישום:** על תנאי הקבלה הכלליים ראו בפרק ["תנאי הקבלה והרישום לתואר השני"](#) בחוברת זו.

ללימודי התואר השני רשאי להתקבל כתלמיד מן המניין בעל התואר "בוגר אוניברסיטה", שסיים את לימודי התואר הראשון בציון "טוב" (80) ומעלה, במקצוע שבו הוא מבקש להמשיך את לימודיו (כפוף לדרישות נוספות בחוגים השונים). במקרים חריגים תישקל קבלתם של מועמדים אשר אינם עומדים בסף הקבלה הנדרש.

● **לימודי השלמה:** לתלמיד המבקש ללמוד בחוג שונה משני החוגים שלמד בהם בלימודי התואר הראשון, ירכיב החוג תכנית לימודים מיוחדת, שתכלול לימודי השלמה מלימודי התואר הראשון, בהתאם להכשרתו וללימודיו הקודמים. כלל זה חל גם על בוגרי תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים (ב"א כללי). כל מקרה החורג מהתקנות הרגילות יובא בפני ועדת הקבלה של הפקולטה, לאחר המלצת החוג.

● **מסלולי הלימודים:** לימודי התואר השני בפקולטה למדעי הרוח מתנהלים בשני מסלולים: **המסלול המחקרי** הכולל כתיבת עבודת גמר; **המסלול העיוני** שאין בו עבודת גמר.

מסלול צבירה: מיועד לתלמידים שמשך לימודיהם לתואר יעלה על השנתיים הקצובות. למסלול זה ניתן להירשם רק עם הקבלה לתואר השני (אין אפשרות לעבור אליו במהלך הלימודים). במסלול צבירה ניתן ללמוד לכל היותר במשך שנתיים, לפני המעבר למעמד של תלמיד מן המניין.

0626 – אנגלית (ספרות)¹

במסגרת החוג לאנגלית ולימודים אמריקניים

החוג מציע לימודים מתקדמים בספרות ובביקורת הספרות והתרבות האנגלית והאמריקאית ובתאוריה של הספרות והייצוג בהקשר של הספרות האנגלית והאמריקאית, תוך שימת דגש על מסדן המושגי של שיטות ניתוח שונות. יתקבלו כמועמדים מי שמעוניינים לחדד את חשיבתם האנליטית ויכולתם המחקרית תוך התייחסות לטקסטים ספרותיים בשפה האנגלית כבסיס למחשבה יוצרת.

החוג לאנגלית ולימודים אמריקניים מציע שני מסלולי לימוד: מסלול מחקרי עם עבודת גמר ומסלול עיוני ללא עבודת גמר. מידע מפורט ניתן לקבל במזכירות החוג.

• **תנאי קבלה:** יתקבלו מועמדים שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" באנגלית בציון גמר "טוב" (80) לפחות. תלמידים שסיימו לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר "טוב" (80) אך לא באנגלית, או בעלי תעודת "בוגר אוניברסיטה" מחו"ל, ידרשו ללמוד לימודי השלמה על-פי תכנית שתקבע על-ידי ראש החוג לאנגלית והיועץ ללימודי מ"א בחוג.

במידת הצורך יוזמנו הנרשמים לראיון. מידע מפורט אפשר לקבל במזכירות החוג בטלפון – 03-6409683.

0671 – ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום²

במסגרת החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום

לימודי התואר השני מכוונים להעמיק את הידע בתחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ותרבויות המזרח הקדום ולהקנות ידע ושיטות עבודה שיכשירו תלמידים לקראת מחקר עצמאי ועבודת שדה.

החוג מציע שני תחומי לימוד: (1) הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל, תכנית המתמקדת בארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסביבתה למן התקופות הפרהיסטוריות ועד לשלהי התקופה הקלאסית (2) תרבויות המזרח הקדום, תכנית המתמקדת בלשונות, בספרות, בדת ובהיסטוריה של מצרים, של מסופוטמיה, של מצרים ושל הים האגאי, וכן בארכיאולוגיה של אזורים אלה.

החוג מקיים תכנית בין-תחומית חדשה ללימודי 'ישראל הקדום' – הארכיאולוגיה וההיסטוריה של תקופת המקרא (מסלול 700).³

תכנית הלימודים של כל תלמיד תיקבע על-ידי ראש החוג בהתייעצות עם מורי החוג הנוגעים בדבר.

• **תנאי קבלה:** יתקבלו מועמדים שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בחוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום בציון 80 לפחות. תלמידים שסיימו את לימודי התואר הראשון בארכיאולוגיה במוסד מוכר אחר להשכלה גבוהה ובציון 80 לפחות יתקבלו ללימודי התואר השני ויחויבו במידת הצורך בשיעורי השלמה..

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 22ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.

2. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 22ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.

3. על מנת להירשם למסלול זה יש לציין על גבי טופס הרישום את סימול המסלול - 700

יתקבלו גם מועמדים שסיימו באוניברסיטת תל אביב או במוסד מוכר אחר להשכלה גבוהה את לימודי התואר הראשון בחוג שנושא לימודיו קרוב ללימודי החוג לארכיאולוגיה ולתרבויות המזרח הקדום ובמקרים מסויימים גם תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוגים אחרים.. תנאי ראשוני הוא ציון 80 לפחות בלימודי התואר הראשון. מועמדים כאלה יחוייבו בלימודי השלמה במשך שנה אחת,, בטרם יתחילו בלימודי התואר השני. מועמדים המתכוונים להתמחות בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל, יחוייבו גם בארבעה ימי סיור ובהשתתפות בחפירה לימודית, כנדרש מתלמידי התואר הראשון.

0627 – בלשנות¹

במסגרת החוג לבלשנות

החוג מציע שני מסלולים: מסלול מחקרי עם עבודת גמר ומסלול עיוני ללא עבודת גמר. המועמדים חייבים לציין את מסלול הלימוד בו הם מעוניינים על גבי טופס מיוחד, נספח לטופס הרישום הסטנדרטי. תחומי המחקר כוללים תחביר גרטיבי, פונולוגיה גרטיבית, סמנטיקה פורמלית, פרמגטיקה ופסיכו-בלשנות.

• **תנאי קבלה:** יתקבלו כתלמידים מן המניין מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", שסיימו את לימודי התואר הראשון בבלשנות בציון גמר "טוב" (80) לפחות. תלמידים המתקבלים לתואר שני שלא רכשו רקע מספק בבלשנות במהלך לימודיהם לתואר הראשון, חייבים בלימודי השלמה. תלמידים אלה יתקבלו "על תנאי" עד שימלאו את דרישות הקבלה לתואר שני (כמפורט בידיעון הפקולטה).

• **אתר האינטרנט:** למידע נוסף על תוכנית התואר השני ודרישותיו:

<http://www.tau.ac.il/humanities/yedion/08-09/classic/general/yedion21.html>

• **ייעוץ:** תלמידים המעוניינים להפגש עם היועצת לתואר שני, פרופ' גיוליה הורבט, יפנו למזכירות החוג, (טל' 03-6409685).

0691 – גיאוגרפיה וסביבת האדם¹

במסגרת החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם

החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם מציע שתי מגמות לימוד עיקריות. הראשונה במגמה לגיאוגרפיה והשנייה בתכנית לימודי סביבה, חברה ותכנון. מטרתם של לימודי התואר השני להכשיר גיאוגרפים בעלי השכלה מקצועית בתחומים עיוניים או ישומיים נבחרים. בשתי המגמות קיים מסלול מחקרי, הכולל עבודת גמר, ומסלול עיוני ללא עבודת גמר.

במגמה לגיאוגרפיה ניתן לבנות לכל תלמיד תכנית לימודים אישית בהתאם לתחומי התעניינותו. ניתן להתמחות בנושאים כמו גיאוגרפיה חברתית, גיאוגרפיה פוליטית, גיאוגרפיה היסטורית, תכנון ערים ואזורים, גיאוקרטוגרפיה אוטומטית, מערכות מידע גיאוגרפיות (G.I.S.), חישה מרחוק, אקלים וגיאומורפולוגיה. בתכנית ללימודי סביבה, חברה ותכנון על התלמיד להשתלב בתכנית לימודים מובנית, החותרת ליצור שפה משותפת ואינטרדיסציפלינרית לנושאי הסביבה. התכנית מתמקדת בהיבטים חברתיים-אנושיים של בעיות הסביבה. התלמידים ילמדו קורסים בנושאים מגוונים כיחסי אדם-סובב, היבטים

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 222) הנמצא בסופה של חוברת זו.

מועמדים המבקשים להירשם לתכנית ללימודי סביבה, חברה ותכנון מתבקשים לציין בטופס הרישום במקום המיועד לכך מסלול 451.

• **תנאי קבלה:** מועמדים המבקשים להתקבל ללימודי התואר השני יתקבלו לפי הקריטריונים הבאים:

- תלמידים בעלי תואר ראשון בגיאוגרפיה, שממוצע ציוניהם 80 ומעלה, שבכל הסמינריונים במסגרת לימודי התואר הראשון בגיאוגרפיה ציוניהם 80 ומעלה.
- בעלי תואר ראשון במדעים אחרים, שרמת הישגיהם בלימודי התואר הראשון כנ"ל. תלמידים אלה יתקבלו ללימודי התואר השני אך יחויבו בהשלמות מלימודי התואר הראשון בגיאוגרפיה. היקפן של השלמות אלה ותוכנן ייקבעו על-ידי ועדת ההוראה של החוג. השלמות אלה לא תכללנה במניין השעות שהתלמיד חייב בלימודי התואר השני.

0659 – היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות¹

במסגרת המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות על שם כהן

מטרת הלימודים היא להעמיק את הידע וההבנה בהיבטים היסטוריים ופילוסופיים שונים של מדעי הטבע, החברה והאדם לתקופותיהם, תוך בחינה ביקורתית של יחסי הגומלין בין המדע לבין ההקשרים הרעיוניים, החברתיים, הפוליטיים והתרבותיים, שבהם הוא פועל. רשאים להירשם בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" או בעלי תארים מקבילים בתחומים הבאים: במדעי הרוח, אמנויות, חברה, טבע, רפואה, משפטים, טכנולוגיה ומדעים מדויקים בממוצע 80 לפחות.

כל מועמד יחויב בהשלמות בהתאם לרקע לימודיו בתואר הראשון באישור יועץ המכון. על מנת להתקבל ללימודי התואר יש לסיים את שנת ההשלמות בממוצע 85 לפחות.

המכון מציע 2 מסלולים:

- **המסלול העיוני:** הינו מסלול שבו תכנית הלימודים אינה כוללת כתיבת עבודת תזה אלה פרויקט גמר ומבחן בע"פ.
- **המסלול המחקרי:** הינו מסלול בו על הסטודנטים לכתוב עבודת גמר בתחום התמחותם.

0621 – היסטוריה כללית¹

במסגרת החוג להיסטוריה

- **מטרת הלימודים:** לימודי התואר השני מכוונים להעמיק את הידע הכללי של התלמידים בתחומי ההיסטוריה ולהקנות להם התמחות במגמה ובתקופה בה בחרו להתמחות. לימודי הידע השני מתאפיינים בדגש מתודולוגי ותיאורטי. הם מבקשים להקנות לתלמידים כלים למחקר עצמאי ולגישה ביקורתית, המבוססת על היכרות עם אסכולות המחקר החדשניות בתחום.

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 222ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.

• **מסלולי הלימודים:** סטודנט המבקש להירשם לתואר השני, יבחר באחד מהמסלולים הבאים: (656) העת העתיקה, (657) ימי הביניים, (698) העת החדשה המוקדמת (מאות 18-15), (632) ההיסטוריה של אמריקה הלטינית, (633) ההיסטוריה של ארצות הברית, (652) אירופה בעת החדשה.

• **תנאי קבלה ורישום:** רשאים להירשם מועמדים, שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בהיסטוריה כללית בציון "טוב מאוד" (85) לפחות **וכן פטור משפה זרה שנייה.**

המועמדים יירשמו לחוג ההיסטוריה כללית (0621) ללימודים לקראת התואר "מוסמך אוניברסיטה", כמו כן יש לציין הן ברישום באינטרנט והן ברישום הידני את המסלול בו מעוניינים ללמוד (כפי שמפורט להלן). ועדת ההוראה, הפועלת גם כוועדת קבלה תמייין את המועמדים ותקבל את אלה המתאימים למסלולים שבחרו על פי הכשרתם הקודמת והישגיהם.

לאחר שיקבלו המועמדים הודעה על התקבלותם למסלול מסוים, הם יופנו לראש המגמה לשם ייעוץ. קיימת אפשרות של שילוב מקצועות בין מסלולים

• **מבנה הלימודים:** עד לתום שנת הלימודים הראשונה מופנים התלמידים, בהתאם להישגיהם, לאחד משני אפיקי לימודים: מ"א מחקרי עם עבודת גמר ומ"א עיוני ללא עבודת גמר. בנוסף, קיימת האפשרות ללימודים ישירים לדוקטורט.

חוג 0621 – מסלול העת העתיקה – 656¹

לימודי המסלול מכוונים להעמקת הידיעות של התלמידים בתחום תולדות יוון ורומי, וכן להרחבת ידיעותיהם בתחום התרבות הקלאסית, לרבות פילוסופיה, דת, ספרות ושירה, משפט ואמנות.

• **תנאי קבלה:** בנוסף לתנאי הקבלה המפורטים בתחילתו של פרק זה, נדרשת ממועמדים לתואר השני במסלול זה במסלול העיוני (ללא עבודת תזה), ידיעת הלשון היוונית או הרומית (לטינית) ברמת "מתקדמים". ואילו מתלמידים במסלול המחקרי (עם תזה) נדרשת ידיעת הלשונות רומית (לטינית) ויוונית, ברמת "מתקדמים" ו"פטור" בשפה מערבית נוספת.

חוג 0621 – מסלול ימי הביניים – 657¹

לימודי המסלול מכוונים להביא להעמקת הידע של התלמיד בתחום תולדות אירופה המערבית בימי הביניים ובתקופת הרנסנס; לאינטגרציה של הלימודים הניתנים בחוגים שונים בתחומי ימי הביניים והרנסנס דוגמת ספרות, פילוסופיה ותולדות האמנות; להקניית שיטות וכלי מחקר הדרושים בתחומים ובהיבטים השונים של התקופה.

• **תנאי קבלה:** בנוסף לתנאי הקבלה המפורטים בתחילתו של פרק זה נדרשת ממועמד לתואר שני במגמה זו ידיעת השפה הרומית (לטינית) ברמת "מתקדמים".

חוג 0621 – מסלול העת החדשה המוקדמת, מאות 18-15 – 698¹

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר ב'22) הנמצא בסופה של חוברת זו.

המסלול נועד ללימודים מתקדמים ולהכשרת חוקרים בתולדות התקופה שבין הרנסנס למהפכה הצרפתית, שבמהלכה התגבשה ראשית ההגמוניה המערבית על-פני כדור-הארץ. מסגרת הלימוד והמחקר היא, לכן, כלל-עולמית אך מפרספקטיבה מערב-אירופית. במגמה זו חשיבות מיוחדת לשליטה בשפות מערביות מודרניות. ידיעת השפה הרומית (לטינית) מומלצת.

• **תנאי קבלה:** בהתאם לתנאי הקבלה המפורטים בתחילתו של פרק זה.

חוג 0621 – מסלול אירופה בעת החדשה – 652¹

לימודי המסלול מכוונים להעמקת הידע בהתפתחות הפוליטית, הכלכלית-החברתית והתרבותית של אירופה בעת החדשה.

• **תנאי קבלה:** בהתאם לתנאי הקבלה המפורטים בתחילתו של פרק זה.

חוג 0621 – מסלול היסטוריה של אמריקה הלטינית – 632¹

• לימודי המסלול מכוונים להעמקת הידע וההבנה בהיסטוריה של אמריקה הלטינית מעידן הגילויים הגדולים עד ימינו. ניתן דגש לייחודיות ההתפתחות הרעיונית והמעשית של "העולם החדש" והתפתחותן של חברות חדשות באזורי ה"ספר החדש" של אירופה, אסיה ואפריקה.

• **תנאי קבלה:** בנוסף לתנאי הקבלה המפורטים בתחילתו של פרק זה, נדרשת ממועמד לתואר שני במסלול זה, ידיעת השפה הספרדית ברמת "מתקדמים".

חוג 0621 – מסלול היסטוריה של ארצות הברית – 633¹

• לימודי המסלול מכוונים להעמקת הידע וההבנה בהיסטוריה של ארצות הברית וקנדה מעידן הגילויים הגדולים עד ימינו. דגש יושם על ייחודיות ההתפתחות הרעיונית והמעשית של "העולם החדש" והתפתחותן של חברות חדשות באזורי ה"ספר החדש" של אירופה, אסיה ואפריקה.

• **תנאי קבלה:** בהתאם לתנאי הקבלה המפורטים בתחילתו של פרק זה.

0677 – היסטוריה של עם ישראל¹

במסגרת החוג להיסטוריה של עם ישראל

לימודי החוג בתואר השני כוללים קורסים בשלוש תקופות: העת העתיקה, ימי הביניים והעת החדשה, עם גמישות ניכרת בבניית תוכנית לימודים אישית המותאמת לצרכיו ולתחומי עניינו של התלמיד.

לימודי התואר השני מתקיימים בשני מסלולים בעלי דרישות שונות: מחקרי (עם עבודת גמר); עיוני (בלי עבודת גמר). תלמידים הבוחרים ללמוד במסלול העיוני לא יוכלו להמשיך בלימודי התואר השלישי, אלא אם כן ישלימו את חובות המסלול המחקרי, כולל כתיבת עבודת גמר.

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 222ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.

• **תנאי קבלה:** רשאים להירשם מועמדים שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בהיסטוריה של עם ישראל בציון "טוב" (80) לפחות. תלמידים אשר ברשותם תואר "בוגר אוניברסיטה" או "מוסמך אוניברסיטה" בתחום אחר ומעוניינים להתקבל כתלמידים מן המניין לתואר השני, חייבים בתכנית השלמה בהיקף של עד 18 ש"ס ובממוצע ציונים של 85 לפחות.

• **מהלך הלימודים:** בשנת הלימודים הראשונה ילמד התלמיד עד מחצית ממספר השעות הנדרשות לתואר ויגיש עבודה סמינריונית אחת, שהיא תנאי מעבר לשלב הבא.

• **מסלול מחקרי (עם עבודת גמר):** התלמיד הבוחר במסלול זה יקבע את תקופת התמחותו העיקרית מוקדם ככל הניתן, ועד סוף השנה הראשונה ללימודיו יבחר במורה אשר ינחה אותו בכתיבת העבודה.

• **מסלול עיוני (ללא עבודת גמר):** בתחילת הלימודים יבחר התלמיד בתקופת התמחות ראשית שבה יהיו עיקר לימודיו. בנוסף ילמד קורסים גם בתקופות אחרות או בחוגים קרובים באישור יועץ החוג. בסיום לימודיו יבחר התלמיד בכתב בתחום התמחותו.

• **חובות התלמיד בשני המסלולים:** ראו פירוט בידיעון.

• **מעבר ממסלול למסלול:** תלמיד המבקש לעבור ממסלול עיוני למסלול מחקרי יוכל לעשות כן בתנאי שאין התיישנות על לימודיו ובתנאי שישלים את לימודי השפה הזרה השנייה הנדרשת מכותבי עבודת גמר.

0654 – המזרח-התיכון בעת החדשה ואפריקה¹

במסגרת החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה

מטרת הלימודים: מטרת לימודי התואר השני היא להעמיק את הידע ואת ההבנה בהיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה בעת החדשה ולהכשיר חוקרים בתחום זה. החוג מציע שני מסלולים ללימודי התואר השני: מסלול מחקרי (עם עבודת גמר) ומסלול עיוני (עם בחינת גמר).

בשנת הלימודים תשע"א לא יפתחו לימודים במגמת אפריקה.

• **תנאי קבלה ורישום:** יתקבלו מועמדים, שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בפקולטה למדעי הרוח או מדעי החברה, בציון "טוב" (80) לפחות. עם זאת, מועמדים שאינם בעלי תואר ראשון בלימודי המזרח התיכון יחויבו בהשלמות מלימודי התואר הראשון בחוג. היקפן של השלמות אלה ותוכנן ייקבעו על-ידי ועדת ההוראה של החוג עבור כל מועמד. השלמות אלה לא תכללנה במניין השעות שהתלמיד חייב בלימודי התואר השני. תלמידי התואר השני נדרשים להיות בעלי ידע בערבית ברמה של קריאת מקורות קלאסיים ומודרניים.

0690 – הלשון העברית¹

במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית – מסלול (214)

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 222) הנמצא בסופה של חוברת זו.

• **מטרת הלימודים** היא להעמיק את ידיעות בוגרי החוג בתורת הלשון העברית לכל גילוייה וסגנונותיה ולהקנות להם דרכים במחקרה.
 הלימודים מתקיימים בשלושה מסלולי לימוד: 1. מסלול מחקרי עם עבודת גמר; 2. מסלול עיוני ללא עבודת גמר-עם תכנית לימודים מורחבת. 3. מסלול עיוני ללא עבודת גמר בסגנון עברי ועריכה לשונית (מסלול מספר 299).
 רצוי שהתלמידים יקדימו לימודי גרמנית ללימודי התואר השני.

• **תנאי קבלה:** יתקבלו מועמדים שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" (80) לפחות. ולמסלול סגנון עברי ועריכה לשונית יתקבלו מועמדים שיעברו גם את בחינת המיון והריאיון האישי.

0690 – בלשנות שמית¹

במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית – מסלול (224)

• **מטרת הלימודים** היא להביא את התלמיד לדרגת התמחות בענף אחד לפחות, של הבלשנות השמית, להשלים את ידיעותיו בתחומים שבהם השכלתו חסרה, ולהעמיק את תרבותו הבלשנית, כדי שיוכל לעסוק במחקר בלשני המעוגן בלשונות שמיות.

• **תנאי הקבלה:** יתקבלו ללימודי התואר השני תלמידים שסיימו את לימודי התואר הראשון במחלקה ללשונות שמיות בציון "טוב" (80) לפחות – בתנאי שהשכלתם מתאימה למה שנדרש מתלמידי המחלקה ללשונות השמיות לשם קבלת התואר הראשון.

0690 – מקרא¹

במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית – מסלול (212)

• **מטרת הלימודים** היא להעשיר ולהעמיק את ידיעות בוגרי החוגים למקרא ובוגרי חוגים אחרים בתחומי היהדות והרוח (באמצעות תוכנית השלמות), בספרות המקראית, תוך עיון בקורות בעולם המקרא ובהקשר ההיסטורי-תרבותי בו התהוותה ספרותו, בתולדות פרשנות המקרא, ובהשפעתו התרבותית של המקרא, ולהכשירם למחקר מדעי במקרא.

הלימודים מתקיימים בשני מסלולי לימוד: 1. מסלול מחקרי עם עבודת גמר; 2. מסלול עיוני ללא עבודת גמר-עם תכנית לימודים מורחבת, הכוללת בחינת גמר. תלמידים מצטיינים יוכלו להמשיך במסלול ישיר לתואר השלישי. התכנית מותאמת לצורכי מורים למקרא ולמקצועות היהדות בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה, והלימודים מרוכזים ביום אחד בשבוע. מלגות לימודים מוצעות מדי שנה לנרשמים חדשים, לכיסוי חלקי של שכר הלימוד.

• **תנאי הקבלה:** יתקבלו מועמדים שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" (80) לפחות. תלמידי המסלול המחקרי נדרשים לשפה אירופאית נוספת על אנגלית, ברמה של קריאה בספרות מדעית. כמו כן נדרשים התלמידים במסלול זה להשתלם בשפה עתיקה (אכדית, יוונית, ערבית קלאסית) עד כדי רמת קריאה בטקסטים, וזאת בהתאם לתחומי התמחותם.

0690 – תלמוד וספרות העת העתיקה¹

במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית – מסלול (282)

• **מטרת הלימודים:** במגמה זו להקנות לתלמידים את הכלים הדרושים לגישה עצמאית וביקורתית למקורות התורה שבעל-פה לדורותיה ולתחומיה השונים בספרות ההלכה והאגדה, ובעיותיה הטקסטואליות והספרותיות, ההיסטוריות, ההלכתיות והעיוניות. תלמידי המגמה יכולים להשתתף בתכנית לימודים מיוחדת בבית-הספר לחינוך, המקנה תעודת הוראה בתורה שבעל-פה ובפילוסופיה יהודית.

התכנית מותאמת לצורכי המורים במקצועות היהדות בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה. הלימודים מרוכזים ביום אחד בשבוע. כמקובל במשרד החינוך והתרבות יוכל המורה הלומד בחוג לקבל החזר שכר לימוד או מענק השתלמות.

• **תנאי הקבלה:** יתקבלו מועמדים אשר סיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בחוג לתלמוד/תורה שבעל-פה בציון 80 לפחות. תלמידים שלא סיימו את לימודיהם לתואר ראשון בחוג זה, אלא בחוג אחר, בציון 80 לפחות, יידרשו ללמוד לימודי השלמה בחוג, ולסיימם בציון 80 לפחות, כתנאי לקבלתם כתלמידים לתואר השני.

0690 – פילוסופיה יהודית

במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית – מסלול (216)

הלימודים לקראת התואר השני מכוונים להקנות לתלמידים השכלה רחבה ומעמיקה במחשבה היהודית לתקופותיה ולפתוח בפניהם גישה אל דרכי המחקר בנושאי התמחות מתוך ארבעת מדורי החוג (המחשבה היהודית בתקופת המשנה והתלמוד; הפילוסופיה היהודית בימי הביניים; קבלה וחסידות; המחשבה היהודית בעת החדשה) לפי בחירת התלמיד (לפירוט הנושאים הנלמדים במדורים אלו ראו בלימודי התואר הראשון).

הלימודים מתנהלים בשני מסלולים: מסלול מחקרי עם עבודת גמר, שבו מושם דגש על יכולת מחקרית של התלמיד ומסלול עיוני ללא עבודת גמר, שבו מושם הדגש על הרחבה והעמקה של השכלתו של התלמיד בשלושה נושאי התמחות מתוך ארבעת מדורי החוג, על פי בחירתו.

שני מסלולים אלה מוצעים גם בתכנית מיוחדת להכשרת מורים למקצועות היהדות. תכנית זאת מתקיימת על סמך שיתוף פעולה עם מכון שלום הרטמן בירושלים.

• **תנאי הקבלה:** יתקבלו מועמדים אשר סיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בחוג לפילוסופיה יהודית בציון "טוב" (80 לפחות). תלמידים שלא סיימו את לימודיהם בחוג לפילוסופיה יהודית אלא בחוג אחר בציון "טוב" (80 לפחות), יחויבו בלימודי השלמה מתוך תכנית הב"א במשך שנה אחת לפני שיתקבלו ללימודי התואר השני בחוג. עליהם לסיים לימודי השלמה אלה בציון "טוב" (80 לפחות).

בנוסף, החוג מציע את תכנית "מלמדים" התכנית נערכת בשיתוף פעולה עם מכון שלום הרטמן בירושלים והיא מיועדת לתלמידי התואר השני. התכנית מבקשת להכשיר עובדי הוראה בכירים בתחומי לימודי היהדות, הן לבתי ספר ממלכתיים וממלכתיים-דתיים בארץ והן לבתי ספר קהילתיים יהודיים בחו"ל. עדיפות ראשונה בקבלה לתכנית תינתן לתלמידים בעלי תעודת הוראה. לקבלת פרטים והרשמה לתכנית:

www.hartmaninstitute.com

או לכתובת מייל: melamdim@shi.org.il

0607 - התכנית ללימודי מגדר¹

תכנית לימודים בין-פקולטטית לתואר שני

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 222) הנמצא בסופה של חוברת זו.

● **מטרת התכנית:** המטרה האינטלקטואלית של התכנית היא לפתח גישות חדשות לידע על מגדר וחברה; לשנות תחומי דעת, מדע ומעשה מסורתיים באמצעות שיטות מחקר, תיאוריות ומחקר, המכללים חשיבה ביקורתית על קטגוריות של מגדר, גזע, מעמד, לאום וכדומה ויחסי הגומלין ביניהן. התכנית לתואר שני בלימודי מגדר מציעה למידה ומחקר מעמיקים של היחסים החברתיים בין נשים לגברים בהקשרים שונים של זהויות ותפקידים מגדריים ושל תיאוריות פמיניסטיות ותיאוריות ביקורתיות אחרות. התכנית היא רב תחומית ומעודדת יישום תובנות מגדריות בתחומי ידע אחרים (משפטים, ספרות, היסטוריה, תולדות האמנות, גיאוגרפיה ותכנון, סוציולוגיה, קולנוע ועוד). בהיותה תכנית ללימודים מתקדמים היא מכוונת לפיתוח "חשיבה מגדרית" ואופני הטמעתה בתיאוריה, במחקר ובמדיניות. היא מיועדת הן לבוגרות ולבוגרי תואר ראשון בלימודי נשים ומגדר, המעוניינים להרחיב את ידיעותיהם ולהעמיקן, והן לבוגרות ולבוגרי תואר ראשון בתחומים אחרים, המבקשים להיחשף ללימודי המגדר ולבחון לאורם את תחום התמחותם. תואר שני בלימודי מגדר מצייד את הסטודנטיות ואת הסטודנטים ב"ראש פתוח" לאתגרים של הבדלים מגדריים; בכישורים אנליטיים לניתוח מבנים ממוגדרים; בהבנה של העולם העכשווי, שהינו רב גווני ורב תרבותי; ובכלים לחשוב במושגים של הטמעת חשיבה מגדרית ושינוי חברתי. תואר שני בלימודי מגדר מאפשר המשך ללימודי דוקטוראט במגוון רחב של שדות אקדמיים.

לימודי מגדר הם הכנה מעולה לקריירה בתחומים כגון עבודה קהילתית, ממשל, משפט, רפואה, חברה אזרחית על מופעה החברתיים-תרבותיים והפוליטיים השונים, ייעוץ, עסקים, יחסי ציבור, פרסום, עיתונאות, שירותי צרכנים, הוראה ותחומים מקצועיים רבים אחרים, הנדרשים למודעות לגורם האנושי.

● **מסלול הלימודים:** לימודי התואר השני במגדר כוללים מסלול מחקרי (עם עבודת גמר) ומסלול עיוני (ללא עבודת גמר). תכנית הלימודים מאפשרת התאמה אישית להעדפות ולכישורים האישיים תוך זיקה לתחומי הלמידה והמחקר המצויינים בהמשך, כמו גם בחירת כיוון לימוד בהדגש תיאורטי או בהדגש של מחקר שדה/שטח.

התכנית מציעה ארבעה תחומי לימוד ומחקר: מגדר ורוח, מגדר ומשפט, מגדר וחברה, מגדר ואמנויות.

● **תכנית הלימודים:** תכנית לימודים מפורטת מופיעה באתר האינטרנט של "תכנית לימודי נשים ומגדר בסיוע NCIJW". באתר זה ניתן למצוא מידע נוסף אודות התכנית.

לימודי השלמה לבוגרי תואר ראשון שלא בלימודי נשים ומגדר: בוגרות ובוגרי תואר ראשון שלא בלימודי נשים ומגדר יחויבו בלימודי השלמה. היקף לימודי השלמה ייקבע בפועל בהסתמך ובהתאם ללימודים קודמים של כל מועמדת ומועמד.

● **תנאי רישום וקבלה:** רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון בציון גמר 80 ומעלה. במקרים מיוחדים תדון ועדת הקבלה במועמדים שציון הגמר שלהם נמוך יותר. בוגרים שאינם מתחום לימודי נשים ומגדר יחויבו בלימודי השלמה.

● **מלגות:** התכנית מציעה מלגות לתמיכה בתשלום שכר הלימוד. המלגות מחולקות על בסיס נזקקות בלבד. פרטים על אופן הגשת המלגה מופיעים בידעון הפקולטה ובאתר התכנית.

על הזכאיות והזכאים לתואר ראשון, המעוניינים להתמחות בלימודי נשים ומגדר במסגרת לימודים לתואר השני, לפנות אל מזכירות התכנית:
ornagil@tauex.tau.ac.il

• **אתר האינטרנט** של התכנית לפרטים נוספים:
<http://www.tau.ac.il/humanities/ncjw/>

0687 – לימודי מזרח אסיה¹

במסגרת החוג ללימודי מזרח אסיה

התואר השני בלימודי מזרח אסיה מכוון להעמיק את הידע הכללי של התלמיד בתרבויות ובשפות השונות של מזרח אסיה ותת היבשת ההודית בתחומים קלאסיים ומודרניים; כל זאת בנושאי מדעי הרוח, החברה, האמנויות, הכלכלה והניהול. המטרה היא להקנות לתלמיד התמחות בתחום שייבחר על ידו, בהתאם למסלולי הלימודים הקיימים.

• **תנאי קבלה לתכנית הלימודים:** ללימודי התואר השני רשאי להתקבל נושא תואר "בוגר אוניברסיטה" (ב"א) בלימודי מזרח אסיה בציון "טוב מאוד" (85).

תלמיד שסיים חוג אחר יידרש להשלמות של קורסים בתחום (בממוצע 85), וכן להשלמה בלימודי שפות אסיאתיות ולוונטיות.

ההחלטה בדבר קבלת תלמיד אשר חוגי הלימוד שלו לתואר "בוגר אוניברסיטה" לא היו בתחום לימודי מזרח אסיה, נתונה בידיה של ועדת ההוראה. אם תחליט הועדה על קבלתו, תקבע מערכת לימודי השלמה מתכנית הלימודים של התואר הראשון. לימודי השלמה אלה לא ייחשבו במניין שעות הלימוד של התואר השני. בנוסף, יוזמנו התלמידים לראיון אישי.

• **מסלולי לימודים:** קיימים שני מסלולי לימודים לתואר השני: המסלול המחקרי והמסלול העיוני.

המסלול המחקרי הוא מסלול עם עבודת גמר בתחום התמחות.

המסלול העיוני הוא מסלול ללא עבודת גמר.

• **מבנה הלימודים:** על המועמדים לציין בעת הרישום מהו המסלול בו הם מעוניינים ללמוד.

לאחר שנת הלימודים הראשונה ייבחן המסלול שנבחר לאור הישגי התלמיד. בקשה לשינוי המסלול תיבחן על ידי ועדת ההוראה יחד עם התלמיד.

בגלל ריבוי התרבויות, השפות והתחומים השונים בהן עוסק החוג, יינתן דגש על בניית תכנית לימודים ייחודית לכל תלמיד על פי התחום בו יבחר להתמחות.

0688 – לימודים קוגניטיביים של השפה ושימושיה¹

במסגרת בית הספר למדעי התרבות

התכנית מיועדת להכשיר תלמידים מתאימים להשתתפות במחקרים רב-תחומיים במסגרת הלימודים הקוגניטיביים של השפה ושימושיה.

• **תנאי קבלה:**

א. יתקבלו לתכנית תלמידים במספר מוגבל, בכל אחד ממסלוליה.

ב. בקבלה, תינתן עדיפות לבעלי הכשרה קודמת בתחומי הלימודים הקוגניטיביים של השפה ושימושיה, בין במתכונת של תואר באחד מן החוגים לבלשנות, להפרעות בתקשורת, לפילוסופיה, לפסיכולוגיה, למדעי-המחשב או לתורת הספרות הכללית, במגמות מתאימות, ובין במתכונת של לימודים קוגניטיביים של השפה במסגרת תוכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

¹ על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 22) הנמצא בסופה של חוברת זו.

- ג. יוכלו להתקבל לתכנית גם תלמידים ללא הכשרה קודמת כלשהי בתחומי הלימודים הקוגניטיביים של השפה ושימושיה, אולם הם יתקבלו במעמד "על תנאי" עד שיעמדו בלימודי השלמה בהיקף רחב.
- ד. יתקבלו לתכנית רק תלמידים שסיימו את לימודיהם לתואר הקודם לא יותר מחמש שנים קודם לכן, בציון של 80 או יותר בממוצע משוקלל. תלמידים שסיימו את לימודיהם לתואר הקודם לא יותר מחמש שנים קודם לכן, בציון נמוך יותר, יתקבלו במעמד "על תנאי" עד שיעמדו בלימודי השלמה בהיקף של שנת לימודים ובציון של 85 או יותר בכל אחד משיעורי ההשלמה.
- ה. יוכלו להתקבל לתכנית גם תלמידים שסיימו את לימודיהם לתואר הקודם לפני למעלה מחמש שנים, במעמד "על תנאי" עד שיעמדו בלימודי השלמה בהיקף הנדרש על פי תכנית הלימודים.
- ו. לתלמידים מוצעים שני מסלולים: א. מסלול מחקרי, הכולל כתיבת עבודת גמר (28 ש"ס); ב. מסלול עיוני, ללא עבודת גמר (32 ש"ס)
- במסלול עם עבודת גמר יבחר התלמיד מנחה לפני שנת הלימודים השנייה בחוג, והמשך תכנית הלימודים תיקבע בשיתוף עם המנחה ובזיקה לעבודה.
- ז. תכנית הלימודים מציעה מספר מוקדי התמחות המשמשים בסיסים למחקרים רב-תחומיים: בלשנות תאורטית, שיח, מחקר אמפירי, פרגמטיקה, פילוסופיה של הלשון. לרשימת המוקדים עשויים, מדי פעם, להתווסף מוקדים חדשים.

0672 – לימודים קלאסיים¹

במסגרת החוג ללימודים קלאסיים

לימודי התואר השני בלימודים קלאסיים מורכבים משתי מגמות: שפה וספרות יוונית ושפה וספרות לטינית. המגמות בשפה וספרות כוללות בתוכן גם התמחות בהיסטוריה ופילוסופיה.

מגמות הלימוד שמציע החוג מקנות לתלמידים בסיס רחב בתחום האקדמי של לימודים קלאסיים ומכשירות אותם לקראת ההתמחות הספציפית שהם בחרו. תואר שני בלימודים קלאסיים יכול לשמש הן כמטרה בפני עצמה הן כשלב הכנה לתואר שלישי. לימודי התואר שני מוצעים בשני מסלולים: א. מסלול מחקרי עם עבודת גמר בהתמחות בלשונות הקלאסיות. ב. מסלול עיוני בלי עבודת גמר בהתמחות בלשונות הקלאסיות.

● **תנאי קבלה:** יכולים להתקבל ללימודי התואר השני בחוג ללימודים קלאסיים תלמידים שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בחוג ללימודים קלאסיים או בחוג להיסטוריה כללית, ושתחום התמחותם היה תולדות יוון ורומי העתיקה, בממוצע ציון 80 ומעלה בכפוף ללימודי השלמה כפי שיקבע ע"י ראש החוג. כן יתקבלו תלמידים, אשר סיימו את לימודיהם לתואר הראשון בחוגים אחרים (כגון: ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום, פילוסופיה, היסטוריה של עם ישראל), לאחר לימודי השלמה אשר ייקבעו על-ידי ראש החוג.

¹ על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 22ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.

0697 – מדעי הדתות (תכנית בין-תחומית לתואר שני)¹

במסגרת בית הספר לפילוסופיה

● **מטרות הלימודים:** מטרתה של התכנית הבין-תחומית לתואר השני במדעי הדתות היא לפתח את המחקר וההוראה של מדעי הדתות.

נקודת המוצא הרעיונית של התכנית היא ראיית לימודי הדתות כלימודים בין-תחומיים, כלומר, כשילוב שבין דיסציפלינות מחקריות שונות, ולא כיחידה דיסציפלינרית הומוגנית. מטרת התכנית היא, אפוא, להביא בפני תלמידיה את מגוון הדיסציפלינות המחקריות של דתות ורעיונות דתיים, לאפשר לתלמיד העמקה באחת או בשתיים מדיסציפלינות אלה ולכוונו לקראת מחקר בתחומים שבהם בחר. התכנית תעודד מחקרים שייערכו בשיתוף בין הדיסציפלינות השונות הכלולות בה וכן מחקרים משותפים עם תחומי מחקר אחרים, הן בפקולטה והן מחוצה לה (כגון: הפקולטה למדעי החברה, הפקולטה לאמנויות והפקולטה למשפטים).

● **מבנה התכנית:** באופן כללי, מגמות המחקר וההוראה ביחידה הן כדלקמן:

א. מחקרים היסטוריים של דתות	ז. הנצרות
ב. מחקרים פילוסופיים של דתות	ח. דתות העולם העתיק
ג. מחקרים ספרותיים של כתבים דתיים	ט. דתות המזרח
ד. מחקרים חברתיים של דתות	י. דת ואמנויות
ה. היהדות	יא. ריטואל
ו. האסלאם	

● **מסלול דתות בנות זמננו-** בעשורים האחרונים של המאה העשרים ובפתח המאה העשרים ואחת, שבה הדת להיות גורם מרכזי בחיי האנושות. הפונדמנטליזם הדתי לסוגיו, תופעת העידן החדש, השפעת הדת על הפוליטיקה במדינות רבות ושאלת היחס למיעוטים דתיים בחברות פוסט-מודרניות הם מאפיינים משמעותיים ביותר של החיים בימינו והם מצויים בלב הדיון התרבותי העולמי. השפעתן הגדולה של תופעות אלה ניכרת גם בתרבות ובחברה בישראל. המחקר האקדמי בנושאים אלו הוא בראשיתו.

התוכנית במסלול הלימודים בדתות בנות זמננו תורכב משלושה נדבכים, שכל אחד מהם ימצא ביטוי בתכנית הלימודים:

1. פונדמנטליזם, קנאות ודיאלוג בינדתי בעולם המודרני
2. דתיות, חילון והעידן החדש
3. דת ומגדר

● **תנאי הקבלה:**

1. יתקבלו ללימודי התואר השני בעלי תואר ראשון מוכר שסיימו לימודיהם אלה בציון "טוב" (80) לפחות.
  2. על התלמיד יוטלו חובות של לימודי השלמה, כאשר היקף לימודי השלמה ותוכנם ייקבעו בהתאם ללימודי הקודמים של כל תלמיד.
- עמידה בחובות לימודי השלמה אלה בציון ממוצע 80 לפחות היא תנאי הכרחי להמשך הלימודים בתכנית.

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 222) הנמצא בסופה של חוברת זו.

במסגרת היחידה למחקר התרבות בבית הספר למדעי התרבות על שם שירלי ולסלי פורטר

תוכנית הלימודים לתואר השני במחקר התרבות, במסגרת היחידה למחקר התרבות, עוסקת במחקר התרבות מנקודת מבט סוציו-סמיוטית. על-פי גישה זו, נתפסת התרבות כמכלול הדפוסים המארגנים את הפעילויות החברתיות ואת תוצריהן ומעצבים הן קבוצות חברתיות גדולות והן אנשים יחידים ועולמם. התוכנית מתמקדת בדינאמיקה של התרבות ובדפוס השתנותה; הן בדינאמיקה הפנימית של מערכות תרבותיות והן בדרך בה הן מתארגנות מחדש במהלך מגעים בין תרבויות.

מתוך תפיסת התרבות כמכלול הטרוגני ודינאמי, מחקר התרבות עוסק בכלל האופציות בתרבות, בלי להעדיף רובד מסוים ("גבוה" או "נמוך") או מוסד תרבותי כלשהו. במסגרת לימודיהם בתוכנית אמורים התלמידים לרכוש לעצמם: א) הכרה יסודית של מבחר מסורות במחקר התרבות, כפי שהתפתחו בקהיליה הבין-לאומית ובישראל; ב) יכולת עריכת מחקר, כלומר, הכושר לבחון בשיטתיות בעיה עקרונית בתורת התרבות באמצעות מקרה ספציפי בתחום התמחותם.

הלימודים נחלקים לשני שלבים: א) לימודי הכשרה – 20 ש"ס; ב) פרויקט מחקר (לימודי התמחות) – 8 ש"ס. לימודי ההכשרה כוללים את הקורסים הייחודיים לתוכנית, המשותפים לכל התלמידים. שלב ההתמחות מוליך לכתיבת עבודת-גמר במסגרת פרויקט המחקר. תלמידים שלא יצליחו לגבש פרויקט מחקר, יועברו לאחר שלושה סמסטרים למסלול לימודים ללא עבודת גמר.

• **תנאי הקבלה:** יתקבלו תלמידים שסיימו תואר ראשון בציון גמר של 85 לפחות. כל נרשם יידרש להוכיח יכולת קריאה רהוטה בשתי שפות זרות (במקרים מיוחדים – עד סוף שנת הלימודים הראשונה). בשלב הראשון ללימודיו ילמד התלמיד שפה זרה שלישית ברמה של יכולת קריאה, בהתאם לנושא התמחותו המשוער. תלמידים שלא מחקר התרבות יחויבו בלימודי השלמה בהתאם להחלטת ועדת ההוראה של התוכנית עד להיקף של 16 ש"ס. פרטים נוספים אפשר למצוא באתר התוכנית באינטרנט: <http://www.tau.ac.il/tarbut>.

מסלול לימודים לתואר השני בתרבות הילד והנוער – חדש (מסלול 667)²

הלימודים בתוכנית יאפשרו לתלמידים לעסוק בתרבות הילד והנוער בהיבטיה המגוונים – ההיסטוריים והחברתיים – ולהקנות להם ידע, יכולת מחקרית ואפשרויות של התנסות מעשית. התלמידים יוכלו לבחור בין שלושה מסלולים: מסלול מחקרי (עם תיזה, 28 ש"ס), מסלול עיוני (בלא תיזה, 32 ש"ס) ומסלול בלא תיזה עם התנסות מעשית (36 שעות בהן 8 שעות של התנסות מעשית).

הלימודים במסלול המחקרי יתנו מענה לביקוש ההולך וגובר מצד חוקרים המעוניינים להתמחות בתחום, בהם תלמידים, שבמסגרת לימודי התואר הראשון שלהם למדו בהקבץ "חינוך ותרבות הילד", או השתלמו באחת הדיסציפלינות הנושקות – חינוך, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, ספרות, היסטוריה, מדעי החברה, תקשורת.

הלימודים במסלול העיוני מיועדים לאנשים העוסקים, או המתכוונים לעסוק, במגוון המקצועות הנוגעים לתרבות הילד והנוער, בהם מורים ואנשי החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי, ומי שעוסקים בתרבות הפנאי של ילדים ונוער. הלימודים במסלול ההתנסות

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 22ב) הנמצא בסופה של חוברת זו.
2. על מנת להירשם למסלול זה יש לציין על גבי טופס הרישום את סימול המסלול- 667

הלימודים יתקיימו במסגרת היחידה למחקר התרבות. בסיום הלימודים יקבלו התלמידים תואר שני במחקר התרבות "במסלול לימודי תרבות הילד והנוער".

• **תנאי הקבלה:** לתוכנית יתקבלו מי שסיימו את הלימודים לתואר הראשון בציון 80 לפחות ולמדו בהצלחה את לימודי ההשלמה. היקף לימודי ההשלמה ייקבע לפי ההכשרה שקיבלו הנרשמים בלימודיהם לתואר הראשון. סטודנטים שלא למדו את הקורס "מבוא לספרות ילדים ותרבות הילד" יידרשו ללמוד אותו במסגרת לימודי ההשלמה.

0680 – ספרות¹

תורת הספרות, ספרות עברית, ספרות כללית – במסגרת החוג לספרות

הלימודים לתואר השני נועדו להעמיק ולהרחיב את לימודי החוג בתחומים השונים של תורת הספרות, ספרות עברית וספרות כללית, בהדגשים הקיימים בחוג, ולהקנות מיומנויות של מחקר ועבודה עצמאית. תוכנית המ"א של החוג לא נחלקת למסלולים נושאים, אלא נועדה לאפשר לכל תלמיד להתוות לעצמו כיוון ושילוב משלו, בקורסים שרובם סמינריונים, הניתנים בהנחיית המורים הבכירים בחוג.

• **מסלולי הלימוד בתואר השני:** לתלמידים מוצעות שתי אלטרנטיבות: א. מסלול עיוני, ללא כתיבת עבודת-גמר (32 ש"ס); ב. מסלול מחקרי, הכולל כתיבת עבודת-גמר (28 ש"ס). במסלול עם עבודת-גמר יבחר התלמיד מנחה לפני שנת הלימודים השנייה בחוג, והמשך תוכנית הלימודים שלו ייקבע בשיתוף עם המנחה, ובזיקה לעבודה. כל תלמידי התואר השני במסלול עם עבודת-גמר חייבים להגיע ליכולת קריאה בשפה זרה שנייה, בנוסף לאנגלית.

על תלמידי התואר השני מוטלת חובת לימוד "קורסי אשכול" בחוגים אחרים בהיקף של 4 ש"ס במסלול המחקרי (מתוך מניין 28 השעות), ובהיקף של 8 ש"ס במסלול העיוני (מתוך מניין 32 השעות).

• **תנאי קבלה לתואר השני:** יתקבלו תלמידים שסיימו את לימודיהם לתואר ב"א בספרות באוניברסיטת תל-אביב בחוג לספרות עברית (בעבר), או בחוג לתורת הספרות הכללית (בעבר), או בחוג לספרות, בציון 80 ומעלה. תלמידים אלה לא יחויבו בלימודי ההשלמה. תלמידים בעלי ב"א בציון 80 ומעלה מחוגים אחרים באוניברסיטת תל-אביב, או מכל חוג שהוא בכל מוסד מוכר אחר, עשויים להידרש ללמוד לימודי ההשלמה מן הקורסים המבואיים, לפי מידת מוכנותם ללימודי החוג, בהיקף של 8 עד 16 ש"ס (את ההיקף יקבע יועץ המ"א של החוג). עם זאת, תלמידים שסיימו חוג לספרות באוניברסיטה אחרת לא יחויבו בדרך-כלל בלימודי ההשלמה.

0631 – לימודי הערבית והאסלאם

במסגרת החוג ללימודי הערבית והאסלאם

• **מטרת הלימוד לתואר השני:** החוג מציע התמחות והקניית ידע בספרות ערבית לדורותיה, חקר הלשון, דת והיסטוריוגרפיה אסלאמית. התלמיד ילמד שיעורים בתחום

¹ על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 22ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.

● **מסלולי הלימוד:** החוג מציע שני מסלולי לימוד לתואר שני: (1) מסלול מחקרי הכולל עבודת גמר (תזה); (2) מסלול עיוני ללא עבודת גמר. במסלול המחקרי אמורים התלמידים להתמחות בענף מענפי הלימודים המוצעים בחוג (ספרות ערבית קלאסית, ספרות ערבית מודרנית, הלשון הערבית, דת והיסטוריוגרפיה אסלאמית) ולהשלים את ידיעותיהם בתחומים שבהם השכלתם חסרה ולרכוש כלים הנחוצים למחקר.

המסלול העיוני, ללא עבודת גמר, מיועד לתלמידים המעוניינים להרחיב ולהעמיק את השכלתם בתחומים השונים המוזכרים לעיל, ללא כוונה להשתלב באקדמיה ולעסוק במחקר. הלימודים יתנהלו בשיתוף עם חוגים אחרים בפקולטה בהתאם למגמת התמחותו של הסטודנט, בתיאום עם יועצי התואר השני. לשני המסלולים יתקבלו סטודנטים שסיימו את לימודי התואר הראשון באוניברסיטת תל-אביב או במוסד אקדמי מוכר אחר בציון 80 לפחות. החוג רשאי לקבל ללימודי השלמה תלמיד שממוצע ציוניו פחות מ-80.

תלמידים בעלי תואר B.Ed, בוגרי מכללות, מחויבים בשעות השלמה בכפוף לשיקולי ועדת ההוראה של החוג.

0699 – עריכה לשונית – לימודי תעודה

במסגרת החוג ללימודי התרבות העברית, מגמת הלשון העברית

תכנית חד-שנתית לבעלי תואר ראשון המכשירה עורכי לשון מקצועיים באמצעות לימודים תיאורטיים וסדנאות מעשיות.

● **תנאי רישום וקבלה:** יתקבלו לתכנית תלמידים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (בי"א) בציון 80 ומעלה שעמדו בהצלחה בהליך הקבלה הכולל בחינת מיון וריאיון. **המועד האחרון להרשמה הוא 30.6.10.**

● **משך הלימודים:** משך הלימודים לבעלי תואר ראשון בלשון עברית ובספרות עברית (או ספרות כללית) הוא שנה אחת. משך הלימודים למי שאינו בעל תואר ראשון בחוגים הנ"ל הוא שנתיים, שבמהלכן ילמד התלמיד בשנה הראשונה מבחר קורסים המכשירים אותו להמשך לימודיו בתכנית. עמידה בהצלחה בלימודים אלו בשנה הראשונה הם תנאי להמשך הלימודים בשנה השנייה.

● **היקף הלימודים:** היקף הלימודים לבעלי תואר ראשון בלשון עברית ובספרות עברית (או ספרות כללית) הוא 28 ש"ס. היקף הלימודים למי שאינו בעל תואר ראשון בחוגים הנ"ל עומד על 40 עד 44 ש"ס (12 עד 16 ש"ס בשנה הראשונה + 28 ש"ס בשנה השנייה).

● **מבנה הלימודים:** התכנית מורכבת מלימודים עיוניים ומלימודים מעשיים הכוללים סדנאות עריכה. במהלך הלימודים ייפגשו התלמידים עם עורכים ושאר אנשי מקצוע מתחומי העשייה המרכזיים בעריכה.

פרטים נוספים אפשר לקבל במזכירות החוג ללימודי התרבות העברית, בניין רוזנברג, חדר 309, טל': 03-6409787, פקס: 03-6407367, דוא"ל: ruthi@tauex.tau.ac.il וכן באתר התכנית:

<http://www.tau.ac.il/humanities/editing-program/index.heb.html>

פילוסופיה

במסגרת החוג לפילוסופיה ובמסגרת המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות ע"ש כהן.

תכניות הלימודים בפילוסופיה מתקיימות במסגרת החוג לפילוסופיה (0618) והמכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות (0659), אשר שוקדים יחדיו על העמקת המחקר וההוראה בתחומי הפילוסופיה השונים, ועל פיתוח תכניות לימוד חדשות.

תלמידי התואר השני יכולים לבחור במסלול מחקרי, עם עבודת גמר, בחוג או במכון (ראו מכון כהן), או במסלול עיוני, ללא עבודת גמר, במגוון תכניות שיוצעו במשותף ע"י החוג והמכון.

0618 – החוג לפילוסופיה¹

במסגרת החוג לפילוסופיה

- **מטרת הלימודים לתואר השני:** (א) העמקה באחד או בשניים מתחומי הפילוסופיה; (ב) הרחבת הידע בתחומי הפילוסופיה השונים ובתולדותיה; (ג) רכישת כלים למחקר פילוסופי. קיימים שני מסלולי לימודים לתואר השני:
  - המסלול המחקרי:** המסלול המחקרי הוא מסלול בו על הסטודנטים לכתוב עבודת גמר בתחום התמחותם. (למסלול המחקרי במכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות – ראו בפרק "היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות").
  - המסלול העיוני:** המסלול העיוני הוא מסלול שבו אין הסטודנטים כותבים עבודת גמר. במסלול זה יוצעו מספר תכניות לימוד בשיתוף עם המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות.

- **תנאי הקבלה:** יתקבלו מועמדים שסיימו לימודיהם באוניברסיטת תל-אביב לקראת התואר "בוגר בפילוסופיה" בציון "טוב" (80) לפחות, ושציונם במבחן הבקיאות הוא 80 לפחות. יתקבלו מועמדים בעלי תואר "בוגר בפילוסופיה" (בציון 80 לפחות) מאוניברסיטה מוכרת אחרת.

- **לימודי השלמה:** מועמדים שזכאים לתואר "בוגר אוניברסיטה" שלא בחוג לפילוסופיה בציון גמר של 75 לפחות יתקבלו למעמד מיוחד לשנת השלמות בטרם יוכלו להתקבל לתואר השני.

0625 – צרפתית (ספרות ותרבות)¹

במסגרת החוג לצרפתית

הלימודים לתואר שני מתקיימים בארבעה תחומים עיקריים, בכפוף להתמחויות חברי הסגל הבכיר בחוג: **ספרות צרפתית ופרנקופונית, תרבות, בלשנות ותרגום. הסבר מפורט על הדרישות בכל תחום יינתן ע"י היועצים.**

מטרת הלימודים: הקניית ידע מתקדם בתחומים השונים של הספרות הצרפתית, חקר הלשון הצרפתית והכשרת תלמידים למחקר בתחומים הנ"ל.

- **בחוג קיימים שני מסלולים:**

1. על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 22ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.

מסלול מחקרי עם עבודת גמר - בתחילת שנת הלימודים השנייה יבחר התלמיד נושא לכתיבת עבודת הגמר ומנחה לעבודתו.

מסלול ללא עבודת גמר: מסלול זה מיועד לתלמידים המעוניינים להעמיק את השכלתם בספרות, תרבות, בלשנות צרפתית. מסלול זה אינו מאפשר לימודים לתואר שלישי¹.

• **תנאי קבלה**: ציון "טוב" (80 לפחות) בתואר הראשון במסלול לספרות צרפתית. תלמידי תרבות צרפת יחויבו בלימודי השלמה כדי להתקבל ללימודי התואר השני בחוג לצרפתית.

0641 – תכנית מוסמך במדעי היהדות¹

במסגרת בית הספר למדעי היהדות על שם חיים רוזנברג

תכנית מוסמך במדעי היהדות משלבת תחומי דעת שונים של מדעי היהדות. התכנית בנויה בשלושה מכלולים (המפורטים להלן), שמהם יבחר התלמיד בשניים, עיקרי ומשני. התכנית מאפשרת גם לימודים במסלול אישי.

• מכלולי הלימוד:

היהדות כתרבות פרשנית – במכלול זה מוצע לתלמיד מבוחר קורסים שעניינם התרבות היהודית כאופן של פרשנות כגון ההיסטוריוגרפיה כפרשנות; תורת המוסר הפילוסופית כפרשנות של קודי התנהגות חברתיים; היחס בין האמנות לבין ה"חיים" כאופן של פרשנות ועוד.

היהדות כמפגש בין תרבויות – במכלול זה מתמקדים הלימודים סביב עיצובה, התגבשותה והתפתחותה של התרבות היהודית תוך כדי מפגשיה עם התרבויות השכנות או עם התרבויות שבתוכן שכנו קהילות יהודיות. קורסים במכלול זה מציגים קשרים בין עם ישראל לעמים אחרים ולתרבויותיהם לאורך הדורות, למן תקופת המקרא ועד קרוב לזמננו: קשרי עם ישראל עם מצרים, אשור ובבל; היהודים והיהדות בעולם ההלניסטי; היהדות והאסלאם; אמנציפציה, אקולטורציה וסימביוזה תרבותית אצל יהודי גרמניה; לשונות יהודים כמפגש בין תרבויות, ועוד.

יהדות וישראליות – זהות, תרבות וחברה – מכלול זה מתמקד בעיקר במהותה של הישראליות, בהתהוותה וביחסיה עם היהדות. הלימודים במכלול זה עוסקים בזיקה שבין תרבות ישראל בת ימינו למורשת היהודית, ביחסי ישראל והתפוצות, במעמדה של האמונה הדתית והמסורת היהודית בחברה הישראלית, בסוגיית המדינה היהודית כמדינה דמוקרטית ועוד.

• **מסלולי הלימוד**: בתכנית שני מסלולי לימוד: מסלול מחקר - עם עבודת גמר; מסלול עיוני – ללא עבודת גמר. משך הלימודים בשני המסלולים שנתיים. התכנית מציעה גם אפשרות ללימודים במסלול ישיר לדוקטורט.

• **תנאי הקבלה**: תנאי הקבלה לתכנית הם כתנאי הקבלה ללימודי התואר השני בחוגי בית-הספר למדעי היהדות: ציון טוב (80) לפחות בלימודי התואר הראשון. תלמיד אשר חוגי הלימוד שלו לתואר "בוגר אוניברסיטה" לא היו בתחומי מדעי היהדות, יחויב בלימודי השלמה מלימודי התואר הראשון. תלמיד בוגר מכללה בכל חוג לימודים שהוא יחויב בלימודי השלמה בהיקף של 16 ש"ס לפחות.

1 על המועמדים למלא את טופס בחירת מסלולי הלימוד עיוני/מחקרי (מספר 222ב') הנמצא בסופה של חוברת זו.

0633 – תרגום ועריכת תרגום – לימודי תעודה

במסגרת בית הספר למדעי התרבות על שם שירלי ולסלי פורטר

תכנית ללימודי תעודה. מטרתה להכשיר מתרגמים ועורכי תרגום שיתנסו לא רק במגוון של סדנאות מקצועיות אלא גם יתוודעו אל שורה של תיאוריות ומחקרים בתחום תורת התרגום. דגש יושם על מושג הנורמה ועל ההתמודדות עם החלטה המושכלת בעבודת התרגום.

הלימודים במסגרת התכנית נמשכים שני סמסטרים (30 ש"ס) במקרים רגילים, ושלושה סמסטרים לזקוקים להשלמות (מספר שעות ההשלמה המירבי – 6 ש"ס). לא ניתן להצטרף לתכנית בסמסטר ב'.

בנוסף לתרגום מן השפה האנגלית ניתנת לסטודנטים אפשרות לבחור התמחויות בתרגום מצרפתית, ערבית, ספרדית, פורטוגלית, רוסית ויפנית. פתיחת הסדנאות להתמחות בשפות זרות נוספות מותנית במספר הנרשמים. השנה, למשל, יפתח מסלול התמחות בתרגום מספרדית.

בסוף הלימודים ייעשה מאמץ להפנות את התלמידים למקומות עבודה, כגון הוצאות ספרים. לתלמידים המצטיינים יוענקו פרסים.

● **תנאי הקבלה:** רשאים להירשם לתלמידים שסיימו תואר ראשון בציון "טוב" (75) לפחות. הקבלה תותנה בראיון אישי ובתוצאות בחינת מיון בהבעה עברית, בכושר תרגום ובשפות הזרות שבתרגום מהן המועמדים מבקשים להתמחות. בלימודי ההשלמה חייבים מי שהתואר הראשון שלהם אינו כולל הקבץ בתרגום ובתורת התרגום או שאינו בלשון העברית.

● **אתר אינטרנט:** לפרטים נוספים: <http://www.tau.ac.il/~culture>

בתי ספר

בית-הספר למדעי התרבות על-שם שירלי ולסלי פורטר

משרד בית-הספר נמצא בבניין גילמן, חדר 480, טל: 6409325, פקס: 6407909.

1 תחומי הלימוד:

- בלשנות
- לימודים קוגניטיביים של השפה ושימושיה (תוכנית בית-ספרית)
- לימודים קלאסיים
- מחקר התרבות
- ספרות אנגלית
- פילוסופיה
- צרפתית
- שפה וספרות ערבית
- ספרות
- תרגום ועריכת תרגום (לימודי תעודה)

בית-הספר למדעי התרבות הוא מסגרת ללימודים מתקדמים במדעי התרבות. הוא כולל בתוכו את החוגים: אנגלית, בלשנות, לימודים קלאסיים (משתיך גם לביה"ס להיסטוריה), היחידה למחקר התרבות, ספרות (משתיך גם לביה"ס למדעי היהדות), לימודי הערבית והאסלאם, פילוסופיה (משתיך גם לביה"ס לפילוסופיה), צרפתית. כן כולל בית-הספר את המכון לפואטיקה וסמיוטיקה על-שם פורטר והמכון ללימודי תרבות היידיש ע"ש גולדרייך (המשתיך גם לביה"ס למדעי היהדות ולפקולטה לאמנות), קתדראות, תכניות לימודים בין-תחומיות ופרויקטים אחרים. בפעולות בית-הספר ובמוסדותיו משתתפים גם מכון כהן להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות והחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. מטרת בית-הספר לאפשר אינטגרציה של ההוראה, הידע והמחקר המתבצעים במסגרת הדיסציפלינות הקיימות בו, ולפתח מסגרות לתחומים חדשים או לתחומים שמצאו עד עתה ביטוי חלקי בלבד במבנה הפקולטה. ההוראה במסגרת בית הספר מקיפה את לימודי התואר השני והשלישי.

• **תנאי קבלה:** כמפורט בכל חוג ותכנית לימודים.

לכל אחת ממגמות הלימוד אפשר שיהיו דרישות מיוחדות הנוגעות לסף הקבלה, ללימודים מוקדמים וגם לידיעת שפות.

לימודי התואר השלישי מתנהלים לפי התקנון האוניברסיטאי לתלמידי מחקר ולפי תקנון בית-הספר. בתקנון לתלמידי מחקר ניתן לעיין באתר בית-הספר

<http://www.tau.ac.il/humanities/culture>

• **מבנה הלימודים:** לימודי התואר השני בתחומים הכלולים בבית-הספר מתקיימים במסגרות הבאות: (א) בדיסציפלינה שמופקד עליה אחד החוגים או היחידות שבבית הספר; (ב) בדיסציפלינה שמופקד עליה צוות בין-חוגי, והיא מנוהלת כתכנית של בית-הספר (לימודים קוגניטיביים) (ג) לימודי תעודה בתרגום.

כל מגמה רשאית לחייב תלמיד בלימודי השלמה, אם תכנית הלימודים במגמה תחייב זאת.

• **אתר האינטרנט** לפרטים נוספים: <http://www.tau.ac.il/humanities/culture>

1. פרטים על הלימודים בתכניות המיוחדות של בית-הספר נמצאים באתר בית-הספר, ופרטים על הלימודים בדיסציפלינה, שמופקד עליה אחד החוגים נמצאים באתרי האינטרנט של החוגים.

בית הספר למדעי היהדות על-שם חיים רוזנברג

משרד בית הספר למדעי היהדות נמצא בבניין רוזנברג חדר 304,
טלפון: 6409275, 6409467, פקס: 6407031

• תחומי הלימוד:

- ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
- היסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
- לימודי התרבות העברית (מקרא, הלשון העברית, בלשנות שמית, פילוסופיה יהודית,
- קבלה וחסידות, תלמוד וספרות בית שני).
- ספרות עברית (בתוך החוג לספרות).

בית הספר מייעד לעצמו כמה מטרות עיקריות לפעילותו. בין היתר - עידוד התלמידים לתואר השלישי ותלמידים מצטיינים להמשיך במחקר; פיתוח תכניות ואפשרויות חדשות למחקר ולהוראה; פרסומים מדעיים; והידוק שיתוף הפעולה עם מוסדות בארץ ובחו"ל העוסקים במדעי היהדות.

במסגרת מכוני בית הספר נעשים מחקרים בנושאים הקשורים במדעי היהדות. בנוסף על כך, עורכים מורי בית הספר מחקרים משלהם, אם בנושאים הנחקרים ונלמדים בחוגיהם ואם לפי בחירתם: הלשון העברית על שכבותיה; המקרא והתלמוד, פרשנותם והשפעתם; הספרות העברית לדורותיה; ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושל ארצות המזרח הקדום לדורותיהם; ההוגים והטקסטים שיצרו את זרמי המחשבה וההגות בעם היהודי; ההיסטוריה של עם ישראל בארצו ומחוצה לה, בתקופות ובתרבויות השונות. ועדות בית-הספר מטפלות בתלמידי התואר השלישי; מוציאות לאור את "תעודה", קובץ המחקרים של בית הספר; תומכות בכינוסים מדעיים וימי עיון; מטפחות את סדרת "בימת החוקר" מזה 15 שנה; ומעניקות מלגות מן הקרנות העומדות לרשותן. במסגרת בית-הספר קיימות שלוש תוכניות לימוד:

תוכנית "אופקים", תוכנית "מלמדים", מוסמך במדעי היהדות

בית-הספר לפילוסופיה

משרד בית-הספר נמצא בבניין גילמן, חדר 438, טלפון: 6405627.

בית-הספר לפילוסופיה מהווה מסגרת חדשה ללימודים מתקדמים, מחקר ופעילות אקדמית מגוונת בתחומים השונים של ההגות הפילוסופית. בית-הספר התחיל את פעילותו האקדמית בשנת הלימודים תש"ס. בית-הספר מתאם את הפעילויות השונות בתחומים אלה באוניברסיטה, לרבות פעילויות רב-תחומיות. בית-הספר משמש מסגרת תומכת לעבודות מחקר לתואר שני ומשמש מסגרת יחידתית רשמית בכל הנוגע ללימודי התואר השלישי. בית-הספר מעודד את המחקר הפילוסופי על היבטיו השונים, עוסק בפיתוח תכניות לימוד ומחקר משותפות ורב-תחומיות, מארגן כנסים, ימי עיון, סמינרים אינטגרטיביים, קבוצות עבודה, הוצאה לאור של פרסומים פילוסופיים, וכיו"ב.

בית-הספר לפילוסופיה מאגד את המסגרות שמתקיימת בהן פעילות פילוסופית קבועה: החוג לפילוסופיה, החוג ללימודי התרבות העברית, המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות, תוכנית הלימודים לתואר השני במדעי הדתות והמסלול לפילוסופיה, דת ותרבות בחוג ללימודי מזרח אסיה. כמו-כן מאגד בית-הספר אנשי סגל נוספים, שחוקרים ומלמדים פילוסופיה במסגרות שונות מחוץ לפקולטה למדעי הרוח – בפקולטה למדעי החברה, בפקולטה למשפטים, בפקולטה לאמנויות, בבית-הספר לחינוך ובחוגים שונים בפקולטות למדעים מדויקים ומדעי החיים.

